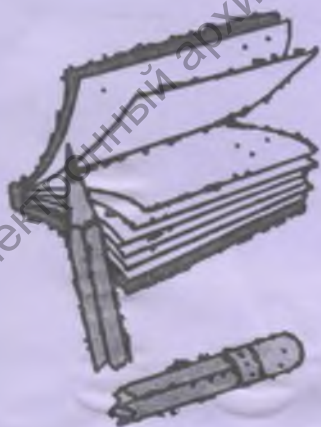

Кантрольныя заданні
па курсе
“ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСІ”

Для студэнтаў
гістарычнага факультэта

Магілёў 2006

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
УСТАНОВА АДУКАЦЫІ “МАГІЛЁўСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ
УНІВЕРСІТЭТ імя А.А. КУЛЯШОВА”

КАНТРОЛЬНЫЯ ЗАДАННІ ПА КУРСЕ “ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСІ”

Для студэнтаў
гістарычнага факультэта

Аўтар-складальнік
Н.М. Пурышава

Магілёў 2006

УДК 94(476)(075.3)
ББК 63.3(4Бел)я721
К64

*Друкуецца па рашэнні рэдакцыйна-выдавецкага
і экспертнага савета МДУ імя А.А. Куляшова*

Рэцэнзент
кандыдат гістарычных навук дацэнт
МДУ імя А.А. Куляшова
А.А. Вараб'ёў

**К64 Кантрольныя заданні па курсе "Гісторыя Беларусі" / Аўт.-склад.
Н.М. Пурышава. – Магілёў: МДУ імя А.А. Куляшова, 2006. – 60 с.**

ISBN 985-480-248-5.

У зборнік увайшлі заданні па гісторыі Беларусі (X – пачатак XX ст.), якія ахопліваюць разнастайныя бакі гісторыі Беларусі: эканоміку, дзяржаўны лад, унутраную і знешнюю палітыку, культуру, грамадска-палітычныя рухі. Заданні прызначаны для кантролю засваення студэнтамі гістарычнага факультэта курса айчынай гісторыі.

**УДК 94(476)(075.3)
ББК 63.3(4Бел)я721**

ISBN 985-480-248-5

© Пурышава Н.М., складанне, 2006
© МДУ імя А.А. Куляшова, 2006

1. Для феодальнага ладу характэрна

- А) усеагульнасць і абавязковасць працы
- Б) надзяленне непасрэднага вытворцы зямлей з прымацаваннем яго да зямлі
- В) грамадская ўласнасць на сродкі вытворчасці
- Г) панаванне таварна – грашовых адносін

2. З эканамічных укладаў, якія суіснавалі ў грамадстве ўсходніх славян, у IX-XI стст. толькі нараджаўся

- А) першабытны
- Б) феадальны
- В) рабаўладальніцкі
- Г) раннебуржуазны

3. Асіміляцыя – гэта

- А) аб'яднанне людзей, у якім асобныя сем'і не мелі сваяцкіх сувязяў і вялі самастойную гаспадарку
- Б) гістарычна склаўшаяся група людзей, якія звязаны агульнасцю тэрыторыі пражывання, мовы, культуры
- В) працэс зліцця аднаго народа з другім ў выніку засваення ім чужой мовы і культуры, паступовай страты самабытнасці
- Г) працэс этнічнай кансалідацыі

4. Помнікам полацкай архітэктурнай школы XII ст. з'яўляецца

- А) Спаская царква
- Б) Дзесяцінная царква
- В) Каложская царква
- Г) Троіцкая царква

5. Умацаваны цэнтр усходнеславянскага горада называецца

- А) пасад
- Б) торг
- В) гарадзішча
- Г) дзядзінец

6. У суседскай абшчыне прылады працы належалі

- А) феадалу
- Б) кожнай сям'і
- В) абшчыне
- Г) старэйшыне

7. Русь хрысцілася падчас праўлення Вялікага князя Кіеўскага

- А) Святаслава
- Б) Уладзіміра Святаславіча
- В) Ігара
- Г) Яраслава Мудрага

8. Свабоднымі сялянамі-абшчыннікамі былі

- А) закупы
- Б) халопы
- В) радовічы
- Г) "людзі"

9. Слова “сафія” азначае

- А) глыбокая вера
Б) мудрасць
В) благодаць
Г) прыгажосць

10. Першым полацкім князем - хрысціянінам быў

- А) Рагвалод
Б) Брачыслаў Ізяславіч
В) Ізяслаў Уладзіміравіч
Г) Усяслаў Брачыславіч

11. Кіраўніком гарадскога апалчэння ў старажытных беларускіх гарадах з’яўляўся

- А) пасаднік
Б) гетман
В) тысяцкі
Г) бурмістр

12. Сельская абшчына ва ўсходніх славян у эпоху Старажытнай Русі называлася

- А) грамада
Б) верв
В) сяло
Г) пагост

13. Ніжэйшым структурным элементам праваслаўнай царкоўнай арганізацыі з’яўляецца

- А) парафія
Б) кансісторыя
В) курыя
Г) прыход

14. Якую сістэму земляробства называлі ляднай?

- А) двухпольную
Б) падсечна-агнявую
В) агародную
Г) такой сістэмы не існавала

15. Што такое бортніцтва?

- А) від рамяства
Б) від палявання
В) від збору мёду
Г) від земляробства

16. Першае летапіснае ўпамінанне аб Полацку

- А) 862 г.
Б) 882 г.
В) 982 г.
Г) 988 г.

17. Усяслаў Брачыславіч княжыў у Полацку ў

- А) 1145 - 1199 гг.
Б) 1144 - 1201 гг.
В) 1046 - 1101 гг.
Г) 1044 - 1101 гг.

18. Збор даніны са свабоднага насельніцтва, якое пражывала на падудаднай князю тэрыторыі ў IX - XI стст. называўся

- А) дань
Б) кармленне
В) палюддзе
Г) аброк

19. Агульны сход мужоў на землях Русі, дзе вырашаліся важнейшыя грамадскія і дзяржаўныя справы, ў X - XII стст. называўся

- А) сходка
- Б) сейм
- В) з'езд
- Г) веча

20. Натуральная гаспадарка – гэта

А) гаспадарка, у якой усё неабходнае вырабляецца і спажываецца самімі ўладальнікамі

Б) гаспадарка, дзе займаюцца толькі земляробствам

В) гаспадарка, дзе подаці гаспадару, князю, дзяржаве выплачваюць толькі прадуктамі харчавання

Г) гаспадарка, дзе займаюцца толькі промысламі

21. Полацк змагаўся за Віцебск у канцы XII ст. з княствам

- А) Кіеўскім
- Б) Пскоўскім
- В) Смаленскім
- Г) Галіцка-Валынскім

22. Якое княства, што вылучылася ў пачатку XII ст. з Полацкай зямлі, было мацнейшым?

- А) Браслаўскае
- Б) Віцебскае
- В) Мінскае
- Г) Друцкае

23. Назавіце імя першага мінскага князя, заснавальніка дынастыі ў XII ст.

- А) Барыс
- Б) Усяслаў
- В) Глеб
- Г) Іаан

24. Тып крыжова - купальнага храма сфарміраваўся

А) у IV - V стст. у Заходняй Еўропе

Б) у V - VI стст. у Візантыі

В) у XI - XII стст. на Русі

Г) у XI - XII стст. у Візантыі

25. Усходнеславянскія плямёны, якія рассяляліся галоўным чынам на тэрыторыі Беларусі

А) паляне, ільменскія славяне, вяцічы

Б) дрыгавічы, крывічы, радзімічы

В) кашубы, харваты, бужане

Г) улічы, ціверцы, валыняне

26. Крывічы займалі тэрыторыю

А) паўднёва-усходняй частка сучаснай Беларусі, усход Гомельскай і Магілёўскай вобласці

Б) вярхоў'е Дняпра, Заходняй Дзвіны, Волгі, поўдзень Чудскога возера

- В) басейны Прыпяці і Дзвіны, сучасная цэнтральная Беларусь
Г) паўднёвыя схілы Карпат

27. Дрыгавічы займалі тэрыторыю

- А) паўднёва-усходняя частка сучаснай Беларусі, усход Гомельскай і Магілёўскай вобласці
Б) вярхоў'е Дняпра, Заходняй Дзвіны, Волгі, поўдзень Чудскога возера
В) басейны Прыпяці і Дзвіны, сучасная Цэнтральная Беларусь
Г) паўднёвыя схілы Карпат

28. Радзімічы займалі тэрыторыю

- А) паўднёва-усходняя частка сучаснай Беларусі, усход Гомельскай і Магілёўскай вобласці
Б) вярхоў'е Дняпра, Заходняй Дзвіны, Волгі, поўдзень Чудскога возера
В) басейны Прыпяці і Дзвіны, сучасная Цэнтральная Беларусь
Г) паўднёвыя схілы Карпат

29. Найбольш значны горад у землях радзімічаў на тэрыторыі Беларусі – гэта

А) Берасце	В) Тураў
Б) Гомель	Г) Полацк

30. Найбольш значны горад у землях дрыгавічоў - гэта

А) Берасце	В) Тураў
Б) Гомель	Г) Полацк

31. Найбольш значны горад у землях крывічоў на тэрыторыі Беларусі – гэта

А) Берасце	В) Тураў
Б) Гомель	Г) Полацк

32. Канцэпцыя этнагенэзу беларусаў, згодна якой продкамі беларусаў былі балты, асіміляваныя пазней славянамі

А) фінская (фіна-угорская)	В) старажытнаруская
Б) балцкая	Г) крывіцка-дрыгавіцка-радзіміцкая

33. Канцэпцыя этнагенэзу беларусаў, згодна якой продкамі беларусаў былі фіна-угры, асіміляваныя пазней старажытнымі балтамі

А) фінская (фіна-угорская)	В) старажытнаруская
Б) балцкая	Г) крывіцка-дрыгавіцка-радзіміцкая

34. Уласнік буйнога зямельнага надзелу, буйны землеўладальнік – гэта

А) закуп	В) феадал
Б) пасаднік	Г) радовіч

35. Старажытны закон ўсходніх славян - гэта

- А) купа
- В) куніца
- Б) віра
- Г) праўда

36. Першы звод законаў на ўсходнеславянскіх землях

- А) Статут ВКЛ
- В) Хартыя вольнасці
- Б) Руская Праўда
- Г) Канстытуцыя

37. “Чэлядзь” ва ўсходніх славян, згодна пісьмовых крыніц XII ст. – гэта

- А) воіны княжацкай дружыны
- Б) форма феадальнай рэнты
- В) залежныя сяляне
- Г) назва засцерагалыіага ўзбраення

38. Катэгорыя залежных сялян, прыслуга феадала - гэта

- А) закупы
- В) радовічы
- Б) ізгоі
- Г) чэлядзь нявольная

39. Ва ўсходніх славян катэгорыя залежных сялян, узяўшых ссуду (пазыку), – гэта

- А) закупы
- В) радовічы
- Б) ізгоі
- Г) халопы

40. Ва ўсходніх славян катэгорыя залежных сялян, трапіўшых у залежнасць на падставе дагавора, – гэта

- А) закупы
- В) радовічы
- Б) ізгоі
- Г) халопы

41. Ва ўсходніх славян катэгорыя залежных сялян, якія выплочваюць даніну феадалу, – гэта

- А) даннікі
- В) прошчанікі
- Б) закупы
- Г) пушчанікі

42. Ва ўсходніх славян катэгорыя залежных сялян, поўнасцю страціўшых свае правы, – гэта

- А) даннікі
- В) прошчанікі
- Б) закупы
- Г) халопы

43. Ва ўсходніх славян выбыўшыя са свайго сацыяльнага асяродзя людзі – гэта

- А) закупы
- В) нобілі
- Б) ізгоі
- Г) халопы

44. Месца найвялікшага збліжэння судаходных рэк, па якому ператаскавалі караблі з адной рачной сістэмы ў іншую - гэта

- А) вайнаг
- Б) волак
- В) вотчына
- Г) валока

45. Веча – гэта

- А) гарадское самакіраванне
- Б) судовая ўстанова па вырашэнню грамадскіх і крымінальных спраў
- В) агульны сход дарослых жыхароў горада (і воласці) для вырашэння найбольш важных грамадскіх і дзяржаўных спраў
- Г) рэлігійная ўстанова

46. Гарадское войска ў часы сярэднявечча – гэта

- А) апалчэнне
- Б) віра
- В) дружина
- Г) пяхота

47. Найвышэйшага развіцця Полацкая зямля дасягнула пры

- А) Рагвалодзе
- Б) Ізяславе Уладзіміравічы
- В) Брачыславе Ізяслававічы
- Г) Усяславе Брачыслававічы (Чарадзею)

48. Усяслаў Чарадзеі – правобраз быліннага героя

- А) Баяна
- Б) Волха Усяслававіча
- В) Святагора
- Г) Мікулы Селянінавіча

49. Горад, дзе ўзнікла першая на Беларусі епархія

- А) Полацк
- Б) Наваградак
- В) Тураў
- Г) Менск

50. Тонкая цэгла, якая выкарыстоўвалася ў муроўцы сцен, называлася:

- А) фрэска
- Б) плінфа
- В) тынкоўка
- Г) кафля

51. Старажытнейшая епархія на Беларусі ўзнікла ў Полацку ў

- А) 988 г.
- Б) 992 г.
- В) 1005 г.
- Г) 1105 г.

52. Першы дакладна вядомы полацкі епіскап, які прыгавдаецца ў летапісу пад 1105 г.

- А) Іаан
- Б) Іаакім
- В) Міна
- Г) Нікіфар

53. Старажытная епархія на Беларусі ў Тураве ўзнікла ў

А) 988 г.

В) 1005 г.

Б) 992 г.

Г) 1105 г.

54. Першы вядомы епіскап у Тураве, які прыгадваецца ў летапісу пад 1005 г.

А) Іаан

В) Міна

Б) Іаакім

Г) Фама

55. Народная эпічная песня - казанне, складзеная галоўным чынам у XI - XVI стст. ва ўсходнеславянскім свеце

А) быліна

В) сага

Б) казка

Г) летапіс

56. Азбука трапіла на ўсходнеславянскія землі, дзякуючы асветніцкай дзейнасці

А) Аўрамія Смаленскага

В) Кірылы Тураўскага

Б) Ефрасінні Полацкай

Г) Кірыла і Мяфодзія

57. Надпіс на крыжы Лазара Богшы зроблены

А) кірыліцай

В) лацінкай

Б) глаголіцай

Г) рунічным пісьмом

58. Галаснік у беларускім мураваным дойлідстве ранняга сярэднявечча – гэта

А) керамічны сасуд, замураваны ў храмавую сцяну

Б) саліст – пеўчы ў храме

В) назва царкоўнага музычнага інструмента

Г) пасада царкоўнага служкі

Д) пасада царкоўнага служкі

59. Вызначце прызначэнне галаснікоў у храмавых пабудовах гродзенскай архітэктурнай школы ў ранням сярэднявеччы

А) захаванне скарбаў

В) захаванне ежы

Б) дэкаратыўнае аздабленне

Г) паляпшэнне акустыкі

60. Плінфа ў беларускім мураваным дойлідстве ранняга сярэднявечча – гэта

А) керамічны сасуд, замураваны ў храмавую сцяну

Б) саліст – пеўчы ў храме

В) назва царкоўнага музычнага інструмента

Г) шырокая і плоская абпаленая цэгла

61. Сафійскі сабор у Полацку быў пабудаваны ў часы кіравання

- А) Ізяслава
- Б) Рагвалода
- В) Таўцівіла
- Г) Усяслава Чарадзея

62. Фрэскавы жывапіс – гэта

- А) верхняя галерэя царквы
- Б) мастацтва малюнку вадзянымі фарбамі па сырой тынкоўцы
- В) мастацтва нанясення узору са смальты ці каляровых каменячыкаў
- Г) паўкруглае завяршэнне часткі знешняй сцяны будынка

63. Адзіны храм XII ст. на Беларусі, ў якім да сёняшняга часу амаль цалкам ацалелі фрэскавы роспісы

- А) Барысаглебская царква ў Бельчыцах
- Б) Камянецкая вежа
- В) Спаса-Ефрасіннеўская царква ў Полацку
- Г) царква Параскевы Пятніцы ў Бельчыцах

64. Феадальная раздробленасць пачынаецца на беларускіх землях у

- А) X ст.
- Б) XII – першай палове XIII стст.
- В) XIII ст.
- Г) XIV ст.

65. Незалежнае княства перыяду феадальнай раздробленасці – гэта

- А) удзельнае княства (удзел)
- Б) кармленне
- В) феадальны імунітэт
- Г) дзядзінец

66. Ваенная арганізацыя царкоўных і свецкіх феадалаў

- А) дружына
- Б) касцёл
- В) ордэн
- Г) рада

67. Кіраўнік каталіцкага ордэна

- А) валадар
- Б) князь
- В) комтур
- Г) магістр

68. Назва горада - крэпасці, які стаў апорным пунктам Тэўтонскага ордэна ў працэсе пранікнення ва Усходнюю Прыбалтыку і на беларускія землі ў XIII ст.

- А) Рыга
- Б) Куканойс
- В) Герцыке
- Г) Мальбарк

69. У якой падзее ўдзельнічаў і атрымаў княжацкую падзяку лоўчы наўгародскага князя Якаў Палачанін?

- А) бітва на р. Няве 15 ліпеня 1240 г.
- Б) бітва на Чудскім возеры 5 красавіка 1242 г.

- В) бітва ля возера Дурбе 13 ліпеня 1260 г.
Г) бітва пад Грунвальдам 15 ліпеня 1410 г.

70. Яўрэйскі храм гэта

- А) сінагога
Б) мячэць
В) збор
Г) кірха

71. У ВКЛ за збор вайсковых сіл ваяводства і абараназдольнасць яго цэнтральнага замка адказваў

- А) ваявода
Б) падваявода
В) кашталян
Г) войт

72. Бітва паміж войскамі ВКЛ і Залатой Арды на рацэ Ворскле адбылася ў

- А) 1387 г.
Б) 1401 г.
В) 1399 г.
Г) 1410 г.

73. Саслоўе ВКЛ XVI - XVIII стст., прадстаўнікі якога плацілі падаткі на карысць феодала, называлася

- А) духавенства
Б) магнаты
В) шляхта
Г) сяляне

74. Інстытут намесніцтва ў ВКЛ увёў

- А) Міндоўг
Б) Вітаўт
В) Альгерд
Г) Казімір

75. Юрыдычнае афармленне прыгоннага права ў ВКЛ было завершана

- А) "Уставай на валокі"
Б) I Статутам ВКЛ
В) II Статутам ВКЛ
Г) III Статутам ВКЛ

76. Абсалютная большасць усходнеславянскага насельніцтва Вялікага княства Літоўскага ў XIV - XV стст. была

- А) праваслаўнай
Б) пратэстанцкай
В) каталіцкай
Г) уніяцкай

77. Вайна паміж Свідрыгайлам і Жыгімонтам Кейстутавічам завяршылася ў

- А) 1432 г.
Б) 1436 г.
В) 1435 г.
Г) 1447 г.

78. Характэрнай прыкметай прыналежнасці да шляхецкага саслоўя ў ВКЛ з'яўлялася

- А) выключнае права на знешні гандаль
Б) выключнае права на ўнутраны гандаль

- В) выключнае права на валоданне зямлэй
Г) непадуладнасць суду

79. У ВКЛ справы аб дзяржаўных злачынствах разглядаў

- А) ваяводскі суд
Б) вялікакняжацкі суд
В) копны суд
Г) вотчынны суд

80. Саслоў'е ВКЛ XVI-XVIII стст., прадстаўнікі якога плацілі падаткі, называлася

- А) духавенства
Б) шляхта
В) магнаты
Г) мяшчане

81. Да прывілеяваных саслоўяў у ВКЛ адносіліся

- А) шляхта і мяшчане
Б) шляхта і купецтва
В) шляхта і духавенства
Г) мяшчане і купецтва

82. Палажэнне, паводле якога толькі католікі маглі дапускацца ў Радз ВКЛ, было ўстаноўлена

- А) Крэўскай уніяй
Б) Гарадзельскім прывілеем
В) Судзебнікам Казіміра
Г) І Статутам ВКЛ

83. Ф.Скарына надрукаваў першую кнігу ў

- А) Вільні
Б) Празе
В) Падудзі
Г) Гданьску

84. Першая палова XVI ст. у ВКЛ час раўнавагі цэркваў

- А) мусульманскай і праваслаўнай
Б) праваслаўнай і іўдзейскай
В) праваслаўнай і каталіцкай
Г) каталіцкай і іўдзейскай

85. Дакумент, які ўпершыню ўстанавіў адзіныя ва ўсім ВКЛ віды пакарання

- А) Прывілей 1447 г.
Б) Судзебнік 1468 г.
В) Гарадзельскі прывілей
Г) І Статут ВКЛ

86. Як звалі роднага брата вялікага князя Альгерда, які княжыў разам з ім і насіў такі жа тытул?

- А) Манівід
Б) Кейстут
В) Любарт
Г) Нарымонт

87. Якія землі былі далучаны да Вялікага княства Літоўскага пасля перамогі на рацэ Сіня Воды?

- А) Валынь і Галіцыя
Б) Прыазоўе
В) Кіеўшчына і Падолле
Г) Прыкарпацце

88. Ардыншчыну ВКЛ выплачвала

- А) Асманскай імперыі В) Крымскаму ханству
Б) Залатой Ардзе Г) Блакітнай Ардзе

89. Хто з першых праваслаўных князёў заняў месца ў праднейшай Радзе ВКЛ?

- А) Богуш Багавіцінавіч В) Рыгор Хадкевіч
Б) Канстанцін Астрожскі Г) Міхал Глінскі

90. Сталіцу ў Вільна перанёс князь ВКЛ

- А) Вітаўт В) Гедымін
Б) Альгерд Г) Ягайла

91. Якая вышэйшая ўсесаслоўная судовая інстанцыя існавала ў ВКЛ да 1581 г.?

- А) трыбунал
Б) вялікакняжацкі (гаспадарскі) суд
В) статутавая камісія
Г) копны суд

92. Першыя летапісныя звесткі пра Літву прыпадаюць на

- А) 980 г. В) 1040 г.
Б) 1009 г. Г) 1250 г.

93. Першы летапісны князь ВКЛ – гэта

- А) Альгерд В) Войшалк
Б) Вітаўт Г) Міндоўг

94. Вялікі князь Міндоўг прыняў тытул караля ў

- А) 980 г. В) 1246 г.
Б) 1009 г. Г) 1253 г.

95. Вызначце час княжання ў Навагрудку вялікага князя ВКЛ Міндоўга

- А) 1240 - 1263 гг. В) 1345 - 1377 гг.
Б) 1270 - 1341 гг. Г) 1377 - 1430 гг.

96. Вызначце час праўлення вялікага князя ВКЛ Альгерда

- А) 1240 - 1263 гг. В) 1345 - 1377 гг.
Б) 1270 - 1341 гг. Г) 1377 - 1430 гг.

97. Вялікі князь літоўскі, які імкнуўся падпарадкаваць усходнеславянскія землі. Меў брата – суправіцеля, разам з якім тройчы рабіў

паходы на Маскву і нават прыбіў шчыт на вароты Крамля. Адваяваў тэрыторыю сучаснай Украіны

- А) Альгерд
Б) Андрэй Полацкі
В) Вітаўт
Г) Казімір

98. Бітва на р. Стрэве адбылася паміж войскамі ВКЛ і

- А) маскоўскім войскам
Б) крыжакамі
В) полаўцамі
Г) татарамі

99. Бітва войска ВКЛ з татарамі на р.Сінія Воды адбылася ў

- А) 1362 г.
Б) 1380 г.
В) 1399 г.
Г) 1410 г.

100. Інстытут намесніцтва ў ВКЛ увёў

- А) Міндоўг
Б) Вітаўт
В) Альгерд
Г) Казімір

101. Крэўская унія заключана ў

- А) 1363 г.
Б) 1410 г.
В) 1385 г.
Г) 1468 г.

102. Вялікі князь літоўскі, які стаў адначасова і польскім каралём, атрымаў імя Уладзіслаў, забіў свайго дзядзьку і ягоную жонку, сябра – вораг стрыечнаму брату

- А) Альгерд
Б) Андрэй Полацкі
В) Вітаўт
Г) Ягайла

103. Першая агульная дынастыя каралёў Польшчы і вялікіх князёў ВКЛ

- А) Альбрэхты
Б) Вазы
В) Пясты
Г) Ягелоны

104. Востраўскае пагадненне паміж польскім каралём Ягайлам і Вітаўтам аб падзеле ўлады адбылося

- А) 2 лютага 1348 г.
Б) 14 жніўня 1385 г.
В) 5 жніўня 1392 г.
Г) 15 ліпеня 1410 г.

105. Вызначце часы праўлення вялікага князя ВКЛ Вітаўта

- А) 1240 - 1263 гг.
Б) 1270 - 1341 гг.
В) 1345 - 1377 гг.
Г) 1392 - 1430 гг.

106. Межы ВКЛ дасягнулі Балтыйскага і Чорнага мораў у час княжання

- А) Віценя
Б) Гедыміна
В) Альгерда
Г) Вітаўта

Б) Менск Г) Полацк

117. Герб “Пагоня” з’яўляецца ў час княжэння ў ВКЛ

A) Альгерда

B) Віценья

Б) Вітаўта

Г) Гедыміна

118. Дзяржаўная мова ў Вялікім княстве Літоўскім Рускім і Жамойцкім ў часы сярэднявечча была

A) старабеларуская

Б) літоўская

В) польская

Г) царкоўнаславянская

119. Суд мясцовай адміністрацыі; разглядаў справы шляхты, што трымала маёнткі ў вялікакняжацкіх землях, мяшчан тых гарадоў, што не мелі магдэбургскага права, дзяржаўных сялян. Гэта суд

A) ваяводскі

В) гаспадарскі (вялікакняжацкі)

Б) войтаўска - лаўнічы

Г) гродскі (замкавы)

120. Усесаслоўны суд, які прызначаўся ваяводам; разглядаліся крымінальныя справы па абвінавачванні шляхты, мяшчан, сялян. Гэта суд

A) ваяводскі

В) гаспадарскі (вялікакняжацкі)

Б) войтаўска - лаўнічы

Г) гродскі (замкавы)

121. Суд, які вырашаў пазямельныя спрэчкі - гэта

A) ваяводскі

В) копны

Б) гродскі (замкавы)

Г) падкаморскі павятовы

122. Суд, які дзейнічаў у гарадах з магдэбургскім правам; лаўнікі - засядацелі выбіраліся з мяшчан; разбіраліся крымінальныя і грамадзянскія справы. Гэта суд

A) ваяводскі

В) гродскі (замкавы)

Б) войтаўска-лаўнічы

Г) земскі (павятовы)

123. Суд, у якім разбіраліся грамадзянскія і крымінальныя справы; суддзі выбіраліся з сялян; судовыя пастановы выконваліся адразу. Гэта суд

A) гродскі (замкавы)

В) копны

Б) земскі (павятовы)

Г) падкаморскі павятовы

124. Да 1581 г. вышэйшым судовым органам у ВКЛ быў

A) ваяводскі

В) гродскі (замкавы)

Б) гаспадарскі (вялікакняжацкі)

Г) копны

125. Першы сістэматызаваны збор законаў ВКЛ - гэта

- А) Прывілей 1447 г.
- Б) Судзебнік Казіміра IV 1468 г.
- В) Статут ВКЛ 1529 г.
- Г) Статут ВКЛ 1566 г.

126. Першы Статут ВКЛ быў выдадзены ў

- А) 1492 г.
- Б) 1529 г.
- В) 1566 г.
- Г) 1588 г.

127. Другі Статут ВКЛ быў выдадзены ў

- А) 1492 г.
- Б) 1529 г.
- В) 1566 г.
- Г) 1588 г.

128. Трэці Статут ВКЛ быў выдадзены ў

- А) 1492 г.
- Б) 1529 г.
- В) 1566 г.
- Г) 1588 г.

129. Дзяржаўны дзеяч ВКЛ, прымаўшы актыўны ўдзел у падрыхтоўцы і рэдагаванні II Статута 1566 г.

- А) Канстанцін Астрожскі
- Б) Астафій Валовіч
- В) Міхаіл Глінскі
- Г) Мікалай Радзівіл Чорны

130. Дзяржаўны дзеяч ВКЛ, прымаўшы актыўны ўдзел у выданні III Статута 1588 г.

- А) Канстанцін Астрожскі
- Б) Астафій Валовіч
- В) Міхаіл Глінскі
- Г) Леў Сапег

131. Вызначце галоўную аброчную форму павіннасцей беларускага сялянства ў XI - XIVстст.

- А) дзякла
- Б) чынш
- В) паншчына
- Г) вырак

132. Фальварак – гэта

- А) асноўная зямельная мера ў ВКЛ
- Б) гаспадарка сяляніна ў ВКЛ
- В) двор феадалаў ВКЛ, які складаўся з комплексу будынкаў і панскіх засевак
- Г) частка дзяржаўных уладанняў, неабкладваемая падаткамі

133. Заканадаўчы акт, згодна якому вызначалася правядзенне аграрнай рэформы Жыгімонта II Аўгуста – гэта

- А) Судзебнік 1468 г.
- Б) Статут ВКЛ 1529 г.
- В) Устава на валокі
- Г) Статут ВКЛ 1588 г.

БІБЛІОТЕКА
Міхалёўскага
дзяржаўнага
універсітэта
Імя А. А. Куляшова

134. Пасля правядзення аграрнай рэформы Жыгімонта II Аўгуста 1557 г. галоўнай адзінкай падаткаабкладання гаспадаркі ў ВКЛ стала ў XVI – першай палове XIX стст.

- А) жэрабя, дворышча, дым В) кап'ё
Б) валока Г) барацінка

135. Валока як асноўная зямельная мера і адзінка абкладання павіннасцямі ў ВКЛ была роўная

- А) 23,72 кв.м В) 1 га
Б) 21,36 га Г) 0,71 га

136. Морг як зямельная мера і адзінка абкладання павіннасцямі ў ВКЛ была роўная

- А) 23,72 кв.м В) 1 га
Б) 21,36 га Г) 0,71 га

137. У XVI ст. канчатковае юрыдычнае афармленне прыгоннага права ў Рэчы Паспалітай замацаваў

- А) Судзебнік Казіміра IV В) II Статут ВКЛ
Б) I Статут ВКЛ Г) III Статут ВКЛ

138. Ваеннаслужылае насельніцтва ў ВКЛ

- А) вываланцы В) латыфундыі
Б) зямяне Г) юрыдыкі

139. Паспалітае рушэнне ў ВКЛ гэта

- А) агульнае будаўніцтва гаспадарскага замка
Б) група ваенна-служылага насельніцтва
В) перапіс насельніцтва ў дзяржаве
Г) усеагульная мабілізацыя

140. Заканадаўчы акт, якім у ВКЛ вялікі князь надаваў або пацвярджаў асаблівыя правы пануючаму класу, саслоўю, пэўнай сацыяльнай ці этнічна-рэлігійнай групе, асабе – гэта

- А) латыфундыя В) фальварак
Б) прывілей Г) юрыдыка

141. Прывілеяванае саслоўе, буйныя землеўладальнікі, арыстакраты-прадстаўнікі радавітай знаті ў Польшчы, Літве, на Беларусі і Украіне ў XIII – пачатку XX стст. – гэта

- А) купцы В) мяшчане
Б) магнаты Г) шляхта

142. Прывілеяванае саслоўе, ваенна - службы люд у Польшчы, Літве, на Беларусі і Украіне ў XIII - пачатку XX стст.

- А) купцы
- В) мяшчане
- Б) магнаты
- Г) шляхта

143. Непрывілеяванае саслоўе ВКЛ - насельніцтва гарадоў, якое выплочвала падаткі на карысць дзяржавы ці феодала, а таксама займалася рамяством і гандлем - гэта

- А) духавенства
- В) сяляне
- Б) мяшчане
- Г) магнаты

144. Непрывілеяванае саслоўе ВКЛ, якое трапіла ва ўмовах сярднявечча ў пазямельную залежнасць ад феодала, выплочвала на яго карысць і на карысць дзяржавы падаткі, выконвала павіннасці – гэта

- А) духавенства
- В) магнаты
- Б) мяшчане
- Г) сяляне

145. Галоўная сельскагаспадарчая вытворчая адзінка, гаспадарка сяляніна ў ВКЛ – гэта

- А) валока
- В) морг
- Б) дым
- Г) талака

146. У ВКЛ у пачатку XVI ст. служба, жэрабя, дворышча - гэта

- А) адзінка абкладання сялян павіннасцямі
- Б) вайсковыя фарміраванні
- В) падатковыя сялянскія павіннасці
- Г) катэгорыі залежных сялян

147. Залежнае становішча сяляніна, усе віды адпрацовачных павіннасцей на карысць феодала ў ВКЛ – гэта

- А) валока
- В) рэнта
- Б) латыфундыя
- Г) цягла

148. Слугі, работнікі, якія жылі пры дварах феодалаў (у ВКЛ - найбольш бяспраўная залежная частка насельніцтва) , - гэта

- А) кутнікі
- В) сяляне непахожыя
- Б) сяляне пахожыя
- Г) чэлядзь нявольная (халопы)

149. Халопы ў ВКЛ XV-XVI стст. – гэта

- А) катэгорыя службылага насельніцтва
- Б) сяляне, жыўшыя на вотчынных і памесных землях, выконваўшыя павіннасці на карысць пана

В) сяляне, меўшыя прыватную ўласнасць

Г) сяляне, якія знаходзіліся ў поўнай уласнасці феодала

150. У ВКЛ людзі цягляя – гэта

А) катэгорыя сялян, якія не мелі сваёй гаспадаркі

Б) катэгорыя сялян, якія выплочвалі феодалу даніну за карыстанне зямлёй

В) катэгорыя сялян, галоўнай формай зямельнай рэнты якіх быў чынш

Г) катэгорыя сялян, галоўнай формай зямельнай рэнты якіх была паншчына

151. У ВКЛ асадныя сяляне гэта

А) катэгорыя сялян, якія не мелі сваёй гаспадаркі

Б) катэгорыя сялян, якія аддавалі (выплочвалі) феодалу частку сабранага ўраджаю

В) катэгорыя сялян, галоўнай формай зямельнай рэнты якіх быў чынш

Г) катэгорыя сялян, галоўнай формай зямельнай рэнты якіх была паншчына

152. У ВКЛ даннікі – гэта

А) катэгорыя сялян, якія не мелі сваёй гаспадаркі

Б) катэгорыя сялян, якія аддавалі (выплочвалі) феодалу частку сабранага ўраджаю

В) катэгорыя сялян, якія выплочвалі феодалу даніну за карыстанне зямлёй

Г) катэгорыя сялян, галоўнай формай зямельнай рэнты якіх быў чынш

153. У ВКЛ долёнікі – гэта

А) катэгорыя сялян, якія аддавалі (выплочвалі) феодалу частку сабранага ўраджаю

Б) катэгорыя сялян, якія выплочвалі феодалу даніну за карыстанне зямлёй

В) катэгорыя сялян, галоўнай формай зямельнай рэнты якіх быў чынш

Г) катэгорыя сялян, галоўнай формай зямельнай рэнты якіх была паншчына

154. У ВКЛ агароднікі – гэта

А) катэгорыя сялян, якія не мелі сваёй гаспадаркі

Б) катэгорыя сялян, якія выплочвалі феодалу даніну за карыстанне зямлёй

В) катэгорыя сялян, галоўнай формай зямельнай рэнты якіх быў чынш

Г) катэгорыя сялян, галоўнай формай зямельнай рэнты якіх была паншчына

155. Катэгорыя залежных сялян у ВКЛ, якія не мелі права пераходу ад аднаго феадала да другога (іх магчыма было перадаваць у спадчыну, дарыць і г.д.), – гэта

- А) сяляне пахожыя
- В) сяляне - слугі
- Б) сяляне непахожыя
- Г) чэлядзь нявольная (халопы)

156. Катэгорыя залежных сялян у ВКЛ, якія мелі права пераходу ад аднаго феадала да другога (іх нельга было перадаваць у спадчыну, дарыць і г.д.), – гэта

- А) кутнікі
- В) сяляне непахожыя
- Б) сяляне пахожыя
- Г) сяляне-слугі

157. Прыватнаўласніцкія сяляне ў ВКЛ - гэта

А) вольныя сяляне-абшчыннікі, якія выплочвалі падаткі на карысць дзяржавы

Б) сяляне, якія жылі на вотчынных і памесных землях, выконвалі павіннасці на кошт пана

В) сяляне, меўшыя прыватную ўласнасць

Г) сяляне, якія вызваліліся ад прыгоннай залежнасці

158. Катэгорыя залежных сялян у ВКЛ у XV - XVIII стст., асноўным абавязкам якіх была вайсковая служба, выкананне павіннасцей, патрабаваўшых спецыяльных прафесійных навыкаў (былі ў дзяржаўных, шляхецкіх і царкоўных уладаннях) - гэта

- А) кутнікі
- В) сяляне непахожыя
- Б) сяляне пахожыя
- Г) сяляне слугі

159. У ВКЛ адпрацовачная сялянская павіннасць – гэта

- А) дзякла
- В) чынш
- Б) паншчына
- Г) рэнта

160. Па форме праўлення ВКЛ было

- А) манархіяй
- Б) саслоўна-прадстаўнічай манархіяй
- В) рэспублікай
- Г) дэспотіяй

161. У ВКЛ даніна грашымі – гэта

- А) дзякла
- В) чынш
- Б) паншчына
- Г) рэнта

162. У ВКЛ даніна прадуктамі – гэта

- А) дзякла
- В) чынш
- Б) кап'ё
- Г) рэнта

163. У ВКЛ дробныя работы ў панскім маёнтку, на якія выходзілі па чарзе, – гэта

- А) гвалт
- Б) куніца
- В) падарошчызна
- Г) старажоўшчына

164. У ВКЛ абавязак селяніна сваімі коламі перавозіць панскія грузы па патрэбе пана, на кірмашы – гэта

- А) гвалт
- Б) падводнае
- В) старажоўшчына
- Г) талака

165. У ВКЛ плата за права паляваць у панскіх лясах гэта

- А) вепраўшчына
- Б) гайнае
- В) жарнавое
- Г) куніца

166. У ВКЛ плата за права секчы дровы ў панскіх лясах гэта

- А) вепраўшчына
- Б) гайнае
- В) жарнавое
- Г) куніца

167. Асноўная зямельная мера і адзінка абкладання павіннасцямі ў ВКЛ роўная 21, 36 га

- А) акр
- Б) валока
- В) дзякла
- Г) морг

168. Дакумент, якім у ВКЛ быў пакладзены пачатак юрыдычнага афармлення прыгоннай залежнасці сялян

- А) Прывілей Казіміра Ягайлавіча
- Б) Судзебнік (статут) Казіміра Ягайлавіча
- В) I Статут ВКЛ
- Г) II Статут ВКЛ

169. Канчатковае юрыдычнае афармленне прыгоннай залежнасці сялян ад феадалаў у ВКЛ было завершана

- А) Судзебнікам (статутам) Казіміра Ягайлавіча
- Б) I Статутам ВКЛ
- В) II Статутам ВКЛ
- Г) III Статутам ВКЛ

170. Дзесяцігадовы тэрмін пошуку збеглых сялян быў усталяваны

- А) Прывілеем Казіміра Ягайлавіча
- Б) Судзебнікам Казіміра Ягайлавіча
- В) I Статутам ВКЛ
- Г) II Статутам ВКЛ

171. Дваццацігадовы тэрмін пошуку збеглых сялян быў усталяваны

- А) Прывілеем Казіміра Ягайлавіча
- Б) Судзебнікам Казіміра Ягайлавіча
- В) II Статутам ВКЛ
- Г) III Статутам ВКЛ

172. Першы ў ВКЛ горад, які атрымаў Магдэбурскае права, – гэта

- А) Бярэсце
- Б) Вільня
- В) Гародня
- Г) Менск

173. Першы на тэрыторыі сёняшняй Беларусі горад, які атрымаў Магдэбурскае права – гэта

- А) Бярэсце
- Б) Вільня
- В) Гародня
- Г) Менск

174. Берасце – першы з гарадоў на тэрыторыі сёняшняй Беларусі, які атрымаў Магдэбурскае права ў

- А) 1387 г.
- Б) 1390 г.
- В) 1441 г.
- Г) 1496 г.

175. У ВКЛ орган гарадскога самакіравання па магдэбурскаму праву, які аб'ядноўваў лаву і раду – гэта

- А) веча
- Б) магістрат
- В) пасады
- Г) юрыдыка

176. У ВКЛ суд па крымінальных справах у гарадах з магдэбурскім правам

- А) веча
- Б) лава
- В) магістрат
- Г) рада

177. Выбарная асоба магістрата ў гарадах ВКЛ у XIV - XVIII стст.

- А) бурмістр
- Б) генерал
- В) камісар
- Г) прыстаў

178. Будынак у горадзе, дзе знаходзіліся органы самакіравання гэта

- А) веча
- Б) ратуша
- В) рада
- Г) юрыдыка

179. Упершыню рамесніцкі цэх на беларускіх землях прыгавдаецца ў Мінску ў

- А) 1385 г.
- Б) 1410 г.
- В) 1522 г.
- Г) 1569 г.

180. Прыклад дазволенай законам узброенай шляхецкай апазіцыі ўладзізе ў ВКЛ і Польшчы – гэта

А) вырак	В) гіцль
Б) віж	Г) рокаш

181. Мяцеж Міхаіла Глінскага адбыўся ў

А) 1385 г.	В) 1508 г.
Б) 1492 г.	Г) 1514 г.

182. Першая адкрытая вайна ВКЛ і Маскоўскай дзяржавы адбылася ў

А) 1492 - 1494 гг.	В) 1507 - 1508 гг.
Б) 1500 - 1503 гг.	Г) 1512 - 1522 гг.

183. У бітве пад Оршай (на р. Крапіўне) 8 верасня 1514 г. войска ВКЛ узначальваў

А) Канстанцін Астрожскі	В) Леў Сапег
Б) Міхаіл Глінскі	Г) Рыгор Хадкевіч

184. Першы агульнадзяржаўны дакумент, абвяшчаўшы ўраўнаванне праваслаўнай шляхты ў правах з каталіцкай, зафіксаваў

- А) акт Крэўскай уніі 1385 г.
Б) Гарадзельскі прывілей 1413 г.
В) прывілей Казіміра IV 1447 г.
Г) прывілей Аляксандра 1492 г.

185. Канчатковае ўраўнаванне праваслаўнай шляхты ў правах з каталіцкай зафіксаваў

- А) акт Крэўскай уніі 1385 г.
Б) Гарадзельскі прывілей 1413 г.
В) прывілей Казіміра IV 1447 г.
Г) прывілей Жыгімонта II Аўгуста 1563 г.

186. Рэлігійны накірунак, пэўнае веравызнанне – гэта

А) ерась	В) канфесія
Б) капліца	Г) маярат

187. Цярплівасць, роўнасць у адносінах – гэта

А) дысідэнцтва	В) канфесія
Б) рэфармацыя	Г) талерантнасць

188. Падзел хрысціянства на рымска - каталіцкую і праваслаўную царкву адбыўся ў

А) 988 г.	В) 1054 г.
Б) 992 г.	Г) 1317 г.

189. Час раўнавагі сіл каталіцкай і праваслаўнай цэркваў у гісторыі ВКЛ

- А) X ст. (з 992 г.) В) першая палова XVI ст.
Б) XIV - XV стст. Г) з другой паловы XVI ст.

190. У ВКЛ дробныя работы ў панскім маёнтку, на якія выходзілі па чарзе, – гэта

- А) гвалт В) падарошчызна
Б) куніца Г) старажоўшчына

191. Віленская каталіцкая епархія была ўтворана ў ВКЛ у

- А) 1317 г. В) 1415 г.
Б) 1387 г. Г) 1458 г.

192. Пачатак Рэфармацыі на Беларусі прыпадае на час кіравання ў дзяржаве

- А) Казіміра Ягелончыка В) Жыгімонта II Аўгуста
Б) Жыгімонта I Старога Г) Жыгімонта III Вазы

193. Вызначце адну з галоўных плыняў Рэфармацыі ў ВКЛ

- А) асіфлянства В) несцяжацельства
Б) кальвінізм Г) уніяцтва

194. У перыяд Рэфармацыі формай сацыяльнага пратэсту ніжэйшых слаёў грамадства ВКЛ з'яўлялася

- А) арыянства В) квіетызм
Б) кальвінізм Г) лютэранства

195. Першыя пратэстанцкія абшчыны, якія ўзніклі на Беларусі ў перыяд Рэфармацыі, належалі да

- А) арыянства В) лютэранства
Б) кальвінізма Г) сацыніянства

196. Вызначце плынь Рэфармацыі, набыўшую ў ВКЛ найвялікшы размах

- А) кальвінізм В) сацыніянства
Б) лютэранства Г) асіфлянства

197. Прыхільнікі радыкальнага накірунку Рэфармацыі ў ВКЛ – гэта

- А) антытрынітарыі В) асіфляне
Б) сацыніяне Г) лютэране

198. Контррэфармацыя – гэта

А) антыфеадальны рух у Еўропе, накіраваны на рэфармаванне рымска-каталіцкай царквы

- В) гарадскіх нізоў
- Г) сялянства

207. Якая праваслаўная епархія засталася толькі адна ў выніку распаўсюджвання уніяцкай царквы ў канцы XVIII ст. на тэрыторыі Беларусі?

- А) Мінская
- Б) Полацкая
- В) Магілёўская
- Г) Віцебская

208. Сапраўднае імя Сімяона Полацкага

- А) Самуіл Пятроўскі-Сітніяновіч
- Б) Георгій Каніскі
- В) Марцін Пачобут-Адлянцікі
- Г) Ілля Капіевіч

209. Этнонім “беларусцы” сустракаецца ў беларуска - літоўскіх крыніцах з

- А) сярэдзіны XIII ст.
- Б) XIX ст.
- В) XVI ст.
- Г) пачатку XX ст.

210. У 1689 г. у Варшаве па прыговору соймавага суда Рэчы Паспалітай быў абезгалоўлены і спалены аўтар трактата “Аб неіснаванні бога”

- А) А.Філіповіч
- Б) Ф.Капіевіч
- В) К.Лышчынскі
- Г) С.Полацкі

211. Контррэфармацыя гэта

- А) рэлігійна-палітычны рух у падтрымку рэфармацыі
- Б) рэлігійна-палітычны рух супраць рэфармацыі
- В) заканадаўчы акт
- Г) ідэйная крыніца рэфармацыі

212. Падчас вайны паміж Рэччу Паспалітай і Маскоўскай дзяржавай у 1632-1634 гг. ішла барацьба за горад

- А) Віцебск
- Б) Чарнігаў
- В) Полацк
- Г) Смаленск

213. “Каморнікі”, “лёзныя”, “гультаі”, “парабкі” гэта

- А) безземельная шляхта
- Б) гарадскія нізы
- В) беднае сялянства
- Г) сяляне-слугі

214. Трактат Казіміра Лышчынскага, за які ён быў спалены ў 1689 г. на кастры ў Варшаве, называецца

- А) “Аб адзінстве царквы божай”
- Б) “Аб неіснаванні бога”

- В) "Аб д'ябальскай сіле чалавека"
Г) "Чорная магія"

215. Прадстаўніком эпохі Асветніцтва, сусветна вядомым вучоным, які каля 20 гадоў узначальваў Віленскі ўніверсітэт, вывучаў планету Меркурый, з'яўляецца таленавіты астраном і матэматык

- А) Марцін Пачобут-Адлянцікі
Б) Іаахім Лялевель
В) Казімір Нарбут
Г) Казімір Семяновіч

216. Унія ВКЛ і Польшчы, згодна з якой Ягайла стаў польскім каралём, была заключана ў

- А) 1368 г.
Б) 1411 г.
В) 1385 г.
Г) 1413 г.

217. У 1655 г. захапіў Вільню і абвясціў сябе вялікім князем літоўскім рускі цар

- А) Іван III
Б) Іван IV Грозны
В) Міхаіл Раманаў
Г) Аляксей Міхайлавіч

218. Кніга М.Сматрыцкага "Фрынас" ("Трэнас") па змесце з'яўлялася

- А) пратэстанцкай
Б) антыезуіцкай
В) антыуніяцкай
Г) антыправаслаўнай

219. Рэфармацыя гэта грамадскі рух, накіраваны супраць парадкаў

- А) першабытных
Б) капіталістычных
В) феадальных
Г) сацыялістычных

220. Замежным гандлем у беларускіх гарадах у XV-XVIII стст. займаліся

- А) партачы
Б) каморнікі
В) госці
Г) прасолы

221. Адметным прадстаўніком рэфармацыйнага руху ў Беларусі (у 1562 г. з нясвіжскай друкарні выйшла яго кніга "Катэхізіс") з'яўляецца царкоўны дзеяч, вучоны-філосаф, публіцыст.

- А) Ц.Базылік
Б) М.Чаховіч
В) С.Будны
Г) М.Радзівіл Чорны

222. Паміж Маскоўскай дзяржавай і Рэччу Паспалітай пасля завяршэння Лівонскай вайны быў падпісаны

- А) Ям-Запольскі мір
Б) Кейданаўскі мір
В) Дэўлінскі мір
Г) Лоеўскі мір

223. Рэфармацыя прывяла да зараджэння

- А) іудаізму
- Б) ісламу
- В) будызму
- Г) пратэстантызму

224. Афіцыйна дзяржава, што ўтварылася на сойме ў Любліне, мела назву “Рэч Паспалітая абодвух народаў”. Якіх?

- А) палякаў і жмудзінаў
- Б) палякаў і беларусаў
- В) палякаў і ліцвінаў
- Г) палякаў і украінцаў

225. Валока – гэта

- А) грашовая адзінка
- Б) адзінка абкладання павіннасцямі
- В) зямельны надзел феадала
- Г) гаспадарка селяніна

226. Дзе быў заключаны мір паміж Расіяй і Рэччу Паспалітай у 1667 г.?

- А) Смаленск
- Б) Віцебск
- В) Андрусава
- Г) Востраў

227. Што стала асноўнай прычынай недзеяздольнасці Сойма Рэчы Паспалітай у XVII - XVIII стст.?

- А) нежаданне шляхты ўдзельнічаць у дзяржаўным жыцці
- Б) права “liberum veto”
- В) умяшальніцтва каралеўскіх улад
- Г) антыфеадальная барацьба сялян

228. Часовае аб'яднанне шляхты ў XVIII ст. з мэтай падтрымкі ўзброенай сілай тых ці іншых палітычных патрабаванняў – гэта

- А) саюз
- Б) групоўка
- В) канфедэрацыя
- Г) альянс

229. Калі адбылося антыфеадальнае выступленне сялян у Крычаўскім старостве?

- А) 1740 - 1744 гг.
- Б) 1754 - 1756 гг.
- В) 1740 г.
- Г) 1750 г.

230. Кіраўніком Крычаўскага паўстання з'яўляўся

- А) Бочка
- Б) Вецер
- В) Вашчыла
- Г) Налівайка

231. Прадпрыемствы, заснаваныя на ручной працы і шырокім яе падзеле, што ўзніклі на Беларусі ў першай палове XVIII ст., называліся

- А) фабрыкі
- Б) мануфактуры
- В) заводы
- Г) цэхі

232. Адукацыйная камісія – гэта

- А) навучальная установа
- Б) адміністрацыйны орган кіравання ўстановамі асветы
- В) дабрачынная арганізацыя
- Г) навучальная акруга

233. Як называўся асноўны закон дзяржавы, які быў прыняты ў Рэчы Паспалітай 3 мая 1791 г. ?

- А) статут
- Б) канстытуцыя
- В) кодэкс
- Г) прывілей

234. Устойлівая этнічная прыкмета, своеасаблівы тып мыслення, і светапогляду асобнага чалавека або супольнасці – гэта

- А) культура
- Б) менталітэт
- В) народнасць
- Г) побыт

235. Усведамленне людзьмі сваёй прыналежнасці да пэўнага народа, якое фарміруецца на аснове агульнага паходжання людзей, падабенства іх мовы, культуры, гістарычнага лёсу - гэта

- А) культура
- Б) этнічная самасвядомасць
- В) народнасць
- Г) побыт

236. Нацыянальна-рэлігійныя дабрачынныя арганізацыі гарадскога насельніцтва XVI - XVIII стст., аб'ядноўваўшыя рамеснікаў, гандляроў, часткова духавенства і шляхту – гэта

- А) брацтвы
- Б) сотні
- В) староствы
- Г) цэхі

237. Аўтар першага буквара на Беларусі ў XVI ст.

- А) Васіль Цяпінскі
- Б) Лаўрэнцій Зізаній
- В) Сымон Будны
- Г) Сімяон Полацкі

238. Рэлігійны твор станкавага жывапісу, маючы культывае прызначэнне, – гэта

- А) абраз
- Б) бонда
- В) парсуна
- Г) распяцце

239. Люблінская унія паміж ВКЛ і Польшчай была падпісана

- А) 8 верасня 1514 г.
- Б) 3 лютага 1563 г.
- В) 26 студзеня 1564 г.
- Г) 1 ліпеня 1569 г.

240. Падчас падпісання Люблінскай уніі 1 ліпеня 1569 г. гаспадаром у ВКЛ і польскім каралём быў

- А) Жыгімонт Кейстутавіч
- Б) Жыгімонт I Стары
- В) Жыгімонт II Аўгуст
- Г) Казімір IV

241. Тэрмін “Рэч Паспалітая” у літаральным перакладзе - гэта

- А) агульная справа
- В) поўны набор
- Б) незвычайны стан
- Г) супольная дзяржава

242. Вызначце фармуліроўку, якая найбольш дакладна раскрывае паняцце “саслоўна - прадстаўнічая” манархія

- А) нікім і нічым не абмежаваная ўлада манарха
- Б) улада манарха, абмежаваная заканадаўчым органам
- В) улада манарха, абмежаваная саслоўнымі інтарэсамі ў галіне заканадаўства і выканаўчай сферы ўлады
- Г) форма кіравання, пры якой улада поўнасюці часткова канцэнтравана ў руках адзінаасобнага главы дзяржавы - манарха

243. Са смерцю Жыгімонта II Аўгуста спынілася дынастыя

- А) Вазаў
- В) Рурыкавічаў
- Б) Пястаў
- Г) Ягелонаў

244. Генрыкавы артыкулы – гэта

- А) асабістая частка Статута ВКЛ 1588 г.
- Б) архітэктурныя помнікі Беларусі
- В) літаратурныя творы часоў сярэднявечча
- Г) спроба абмежавання ўлады манархаў Рэчы Паспалітай

245. У якой з азначаных падзей прымаў удзел Стэфан Баторый?

- А) Аршанская бітва
- В) Лоеўская бітва
- Б) Кірхгольмская бітва
- Г) Лівонская вайна

246. Лівонская вайна для Рэчы Паспалітай была завершана

- А) Андрэаўскім перамір'ем
- В) Палянаўскім мірам
- Б) Дэўлінскім перамір'ем
- Г) Ям - Запольскім мірам

247. Ям - Запольскі дагавор быў падпісаны

- А) 15 лютага 1563 г.
- В) 1 ліпеня 1569 г.
- Б) 26 студзеня 1564 г.
- Г) 15 студзеня 1582 г.

248. Пасля спынення дынастыі Ягелонаў у Рэчы Паспалітай была заснавана дынастыя

- А) Ваза
- В) Пястаў
- Б) Гедзімінавічаў
- Г) Рурыкавічаў

249. “Тушынскі злодзей” – гэта

- А) ананімны аўтар-палеміст
- Б) прадстаўнік ерэтычнага руху на Беларусі

- В) самазванец Ілжэдзмітрый І
- Г) самазванец Ілжэдзмітрый ІІ

250. Андросаўскае, Дзўлінскае перамір'е, “Вечны мір”, Палянаўскі мір гэта дыпламатычныя дамовы XVII ст. Рэчы Паспалітай з

- А) Свяшчэннай Рымскай Імперыяй
- Б) Маскоўскай дзяржавай
- В) Турцыяй і Крымам
- Г) Швецыяй

251. Вайна Рэчы Паспалітай з Расіяй 1632 - 1634 гг. скончылася

- А) Андросаўскім перамір'ем
- Б) “Вечным мірам”
- В) Дзўлінскім перамір'ем
- Г) Палянаўскім мірам

252. Уніяцкі архіепіскап Іасафат Кунцэвіч быў забіты падчас гарадскога паўстання ў

- А) Полацку ў 1582 г.
- Б) Магілёве ў 1606, 1610 гг.
- В) Мазыры ў 1615 г.
- Г) Віцебску ў 1623 г.

253. Царкоўны сабор, які прыняў рашэнне пра стварэнне ўніяцкай царквы ў Рэчы Паспалітай, адбыўся ў горадзе

- А) Брэсце
- Б) Вільні
- В) Наваградку
- Г) Полацку

254. Брэсцкая царкоўна - рэлігійная унія была заключана ў

- А) 1385 г.
- Б) 1569 г.
- В) 1588 г.
- Г) 1596 г.

255. Брэсцкая царкоўная унія была зацверджана каралём Рэчы Паспалітай

- А) Жыгімонтам І Старым
- Б) Жыгімонтам ІІ Аўгустам
- В) Жыгімонтам ІІІ Вазай
- Г) Стэфанам Баторыем

256. Як аднеслася насельніцтва да пачатку гвалтоўнага распаўсюджання уніяцтва ў Рэчы Паспалітай?

- А) адмоўна
- Б) станоўча
- В) засталася абыякавым
- Г) прапанавала альтэрнатыву

257. Уніяцкі мітрапаліт, кананізаваны ўніяцкай царквой – гэта

- А) Кірыла Тураўскі
- Б) Пётр Магіла
- В) Іясафат Кунцэвіч
- Г) Кірыла Тарлецкі

258. Да заканчэння XVIII ст. большасць насельніцтва Беларусі па сваім веравызнанні была

- А) іудзеямі
- Б) мусульманамі
- В) праваслаўнымі
- Г) уніятамі

259. У Рэчы Паспалітай іншадумец, асоба, якая не прытрымліваецца пануючай рэлігіі – гэта

- А) бурлак
- Б) гіцаль
- В) дысідэнт
- Г) схізматык

260. У гісторыі Беларусі падзеі 1648 - 1651 гг. – гэта

- А) вайна Рэчы Паспалітай з Расійскай дзяржавай
- Б) вайна Рэчы Паспалітай з Швецыяй
- В) інтэрвенцыя Рэчы Паспалітай ў Маскоўскую дзяржаву
- Г) казацка-сялянская вайна

261. Казацка-сялянскую вайну ў 1648 г. на Украіне узначаліў гетман

- А) Мазепа
- Б) Багдан Хмяльніцкі
- В) Іван Выгоўскі
- Г) Северын Налівайка

262. Падзеі казацка - сялянскай вайны 1648 - 1651 гг. разгортваліся падчас каралевання ў Рэчы Паспалітай

- А) Жыгімонта I Старога
- Б) Жыгімонта II Аўгуста
- В) Жыгімонта III Вазы
- Г) Уладзіслава IV Вазы

263. Бітва пад Лоевам ў час казацка - сялянскай вайны сярэдзіны XVII ст. адбылася ў

- А) 1648 г.
- Б) 1649 г.
- В) 1651 г.
- Г) 1659 г.

264. Шляхецкае войска ў час казацка-сялянскай вайны 1648 - 1651 гг. узначальваў

- А) Канстанцін Астрожскі
- Б) Міхаіл Глінскі
- В) Рыгор Хадкевіч
- Г) Януш Радзівіл

265. Казацка-сялянская вайна на Беларусі адбывалася ў

- А) 1432 - 1436 гг.
- Б) 1648 - 1651 гг.
- В) 1654 - 1667 гг.
- Г) 1700 - 1721 гг.

266. У час вайны 1654 - 1667 гг. Расіі з Рэччу Паспалітай каралём Рэчы Паспалітай быў

- А) Жыгімонт I Стары
- Б) Жыгімонт II Аўгуст
- В) Жыгімонт III Ваза
- Г) Ян II Казімір Ваза

267. У вайне 1654 - 1667 гг. Расіі з Рэччу Паспалітай “шышы” – гэта

- А) беларускія сяляне, якія далі прысягу на вернасць Расіі
- Б) катэгорыя залежных сялян
- В) рээстравыя казакі
- Г) удзельнікі партызанскіх атрадаў

268. Андросаўскі мір быў падпісаны ў

- А) 1609 г.
- Б) 1618 г.
- В) 1634 г.
- Г) 1667 г.

269. “Вечны мір” – гэта дыпламатычнае пагадненне XVII ст. Рэчы Паспалітай з

- А) Крымскім ханствам
- Б) Расіяй
- В) Свяшчэннай Рымскай Імперыяй
- Г) Турцыяй

270. Пастанова ўсеагульнай канфедэрацыі саслоўяў Рэчы Паспалітай аб забароне пісаць дзяржаўныя дакументы на беларускай мове была прынята ў

- А) 1623 г.
- Б) 1669 г.
- В) 1696 г.
- Г) 1721 г.

271. Тэрмін “ліберум вета” – гэта ў літаральным перакладзе

- А) агульная справа
- Б) вольнае забараняю
- В) незвычайны стан
- Г) поўны набор

272. Права “ліберум вета” было ліквідавана

- А) Судзебнікам Казіміра IV
- Б) Статутам 1588 г.
- В) Канстытуцыяй Рэчы Паспалітай 3 мая 1791 г.
- Г) Канстытуцыяй Рэчы Паспалітай 1793 г.

273. Кліентэла ў XVII - XVIII стст. у Рэчы Паспалітай – гэта

- А) сукупнасць шляхты, падпарадкаванай уладзе ўплывовага магната
- Б) вайсковая мабілізацыя
- В) антыфеадальны рух, накіраваны на перабудову каталіцкай царквы
- Г) адукацыйная ўстанова езуітаў

274. У час Паўночнай вайны 1700 - 1721 гг. буйное сражэнне на тэрыторыі Беларусі, якое Пётр I назваў “маці Палтаўскай баталіі”, адбылося пад

- А) Бярэсцем
- Б) Віцебскам
- В) Галоўчынам
- Г) Лясной

275. У час Паўночнай вайны ў бітве пад Лясной 28 верасня 1708г. шведскія войскі ўзначальваў генерал

- А) Левенгаўпт
- В) Пляўэн
- Б) Лефорт
- Г) Эстэргазі

276. Землі прыёмныя ў XVIIIст. – гэта

- А) пазанадзельныя землі, якія апрацоўвалі сяляне
- Б) захопленыя сялянамі надзелы зямлі
- В) пустуючыя неапрацаваныя землі
- Г) землі, якія належалі дзяржаве

277. Грамата, якая вызначала пэўныя падаткі, павіннасці, абавязкі і г.д. – гэта

- А) валока
- В) латыфундыя
- Б) інвентар
- Г) устава

278. Дакумент, у якім апісваліся феадальныя ўладанні разам з насельніцтвам, зямлёй, гаспадаркай і сялянскімі павіннасцямі – гэта

- А) валока
- В) латыфундыя
- Б) інвентар
- Г) устава

279. Феадальныя зямельныя ўладанні ў Рэчы Паспалітай, вылучаныя з дзяржаўных земляў для задавальнення патрэб караля і прыдворнай казны, меўшыя ўласнае адміністрацыйна-гаспадарчае кіраванне – гэта

- А) валока
- В) інвентар
- Б) эканомія
- Г) латыфундыя

280. Буйныя землеўладальнікі ў ВКЛ называліся

- А) феадалы
- В) магнаты
- Б) шляхта
- Г) памешчыкі

281. Дзяржаўны маёнтак, які даваў кароль ці вялікі князь у часовае карыстанне феадалам за службу, за гэта чвэрць прыбытку паступала ў казну штогод, – гэта

- А) валока
- В) латыфундыя
- Б) інвентар
- Г) староства

282. Часовае карыстанне маёмасцю за абумоўленую плату - гэта

- А) арэнда
- В) паншчына
- Б) латыфундыя
- Г) рэнта

283. Кіраўнік антыфеадальнага паўстання беларускіх сялян у Крычаўскім старостве 1740 - 1744 гг.

- А) Багдан Хмяльніцкі
- В) Іясафат Кунцэвіч
- Б) Васіль Вашчыла
- Г) Стахор Мітковіч

284. Капіталістычнае прадпрыемства, заснаванае на ручной працы і шырокім яе падзеле – гэта

- А) латыфундыя
- В) рамесніцкі цэх
- Б) мануфактура
- Г) фабрыка

285. Першыя мануфактуры на Беларусі ўзніклі ў

- А) XV ст.
- В) першай палове XVIII ст.
- Б) канцы XVII ст.
- Г) другой палове XVIII ст.

286. Месца адрачэння апошняга караля Рэчы Паспалітай Станіслава Аўгуста Панятоўскага 25 лістапада 1795 г.

- А) Вільна
- В) Кракаў
- Б) Гродна
- Г) Масква

287. Пасля якіх гістарычных падзей Рэч Паспалітая як дзяржава знікла з палітычнай карты Еўропы?

- А) пасля “крывавага латопу” 1654 - 1667 гг.
- Б) пасля Паўночнай вайны 1700 - 1721 гг.
- В) у выніку трох падзелаў Рэчы Паспалітай
- Г) ніколі не знікала

288. Храналагічныя межы існавання Рэчы Паспалітай

- А) XIII ст. - 1772 г.
- В) 1569 - 1772 гг.
- Б) XIII ст. - 1795 г.
- Г) 1569 - 1795 гг.

289. Які мастацкі стыль аб'ядноўвае: Гарадзенскі каралеўскі палац, тканіны Слуцкай мануфактуры, шпалеры з Нясвіжа і Слоніма?

- А) ампір
- В) класіцызм
- Б) барока
- Г) ракако

290. Антыфеадальная буржуазная ідэалогія перыяду станаўлення капіталістычных адносін, сцвярджала прыярытэт асветы, навукі і розуму ў жыцці асобы, грамадства і дзяржавы - гэта

- А) Адраджэнне
- В) Рэфармацыя
- Б) Асветніцтва
- Г) Контррэфармацыя

291. Першае ў Еўропе міністэрства народнай адукацыі, створанае падчас рэформ канца XVIII ст. у Рэчы Паспалітай

- А) Адукацыйная камісія
- Б) Віленская акадэмія

- В) Віленскі ўніверсітэт
Г) Гродзенская медыцынская школа

292. Літаратурны жанр, прысвечаны актуальным праблемам грамадскага жыцця, напісаны ў форме дыскусіі або вострай спрэчкіі, як правіла, ананімна - гэта

- А) гісторыка-мемуарны В) кніжная паэзія
Б) драматургічны Г) палемічная публіцыстыка

293. Аўтар знакамітага падручніка па славянскай граматыцы, праіснаваўшага больш за два стагоддзі

- А) Казімір Лышчынскі В) Марцін Пачобут-Адлянцікі
Б) Мялецій Сматырыцкі Г) Сімяон Полацкі

294. Беларускім папярэднікам Цыялкоўскага і Каралева называюць

- А) Епіфанія Славінецкага В) Казіміра Семяновіча
Б) Казіміра Лышчынскага Г) Сімяона Полацкага

295. Кіраўнік медыцынскай школы ў Гародне ў 70 - я гг. XVIII ст.

- А) Адам Нарушэвіч В) Пётр Скарга
Б) Жан - Эмануэль Жылібер Г) Тэадор Нарбут

296. Тадэвуш Касцюшка быў вызвалены ў 1796 г. расійскім імператарам

- А) Паўлам I В) Аляксандрам II
Б) Аляксандрам I Г) Мікалаем I

297. Адзначце прозвішча палкоўніка, які ўзначаліў вызваленчы рух 1794 г. у ВКЛ

- А) Ясінскі В) Касакоўскі
Б) Агінскі Г) Каліноўскі

298. Званне акадэміка Пецябургскай акадэміі мастацтваў атрымаў мастак першай паловы XIX ст., родам з Віцебшчыны, знакаміты майстар нацюрморта

- А) Я.Дамель В) І.Хруцкі
Б) І.Аляшкевіч Г) В.Ваньковіч

299. Адзіны ў гісторыі Беларусі XIX ст. паэт сялянскага паходжання, з літаратурнай творчасці якога вядомы толькі адзін верш

- А) У.Сыракомля В) П.Багрым
Б) Я.Чачот Г) А.Чарноцкі

300. Актыўным збіральнікам беларускага фальклору, які ў 1837 - 1846 гг. выдаў 6 зборнікаў “Вясковых песень”, з’яўляецца

- А) Ян Чачот
Б) Павел Шпілеўскі
В) Ян Баршчэўскі
Г) Іван Грыгаровіч

301. Першая газета, якая выдавалася на беларускіх землях, называлася

- А) “Мужыцкая праўда”
Б) “Газета Гродзенская”
В) “Минский листок”
Г) “Гоман”

302. Кіраўніком шляхеца-рэвалюцыйнай плыні паўстання 1830 - 1831 гг. быў прафесар-гісторык Віленскага ўніверсітэта

- А) І.Даніловіч
Б) Т.Нарбут
В) І.Лялевель
Г) М.Баброўскі

303. Мяжа “аседласці для яўрэяў” у Расійскай імперыі была ўведзена ў

- А) 1794 г.
Б) 1795 г.
В) 1864 г.
Г) 1882 г.

304. Заснавальнікам “Таварыства філаматаў” з’яўляецца

- А) А. Міцкевіч
Б) І. Лялевель
В) А. Чартарыйскі
Г) М. Рукевич

305. Загадам Напалеона 1 ліпеня 1812 г. быў утвораны

- А) Часовы ўрад ВКЛ
Б) часовы камітэт па справах ВКЛ
В) дэпартамент ВКЛ
Г) камітэт, які займаўся рэквізіцыямі на акупіраванай тэрыторыі

306. У якім годзе быў зачынены Віленскі ўніверсітэт?

- А) 1832 г.
Б) 1836 г.
В) 1848 г.
Г) 1864 г.

307. Франц Савіч – гэта

- А) кіраўнік сялянскага выступлення на Беларусі першай паловы XIX ст.
Б) кіраўнік “Дэмакратычнага таварыства”
В) рэвалюцыянер-тэарыст
Г) адзін з кіраўнікоў паўстання 1830-1831 гг.

308. Аўтарам рэформы кіравання дзяржаўнымі сялянамі з’яўляецца

- А) П.Кісялёў
Б) А.Бенкендорф
В) Мікалай І
Г) Аляксандр І

309. Люстрацыя – гэта

- А) перыядычнае апісанне дзяржаўнай маёмасці
- Б) вопісы ўладання феадалаў
- В) канфіскацыя царкоўнай маёмасці на карысць дзяржавы
- Г) вопісы сялянскіх гаспадарак

310. Шляхецка-рэвалюцыйную плынь у паўстанні 1831 г. узначальваў

- А) І. Лявель
- Б) А. Чартарыйскі
- В) К. Ігельстром
- Г) Я. Ясінскі

311. I падзел Рэчы Паспалітай адбыўся ў

- А) 1772 г.
- Б) 1792 г.
- В) 1793 г.
- Г) 1794 г.

312. II падзел Рэчы Паспалітай адбыўся ў

- А) 1772 г.
- Б) 1793 г.
- В) 1794 г.
- Г) 1795 г.

313. III падзел Рэчы Паспалітай адбыўся ў

- А) 1772 г.
- Б) 1793 г.
- В) 1794 г.
- Г) 1795 г.

314. Усходняя тэрыторыя Беларусі ўвайшла ў склад Расійскай імперыі пасля

- А) I падзела 1772 г.
- Б) II падзела 1793 г.
- В) III падзела 1795 г.
- Г) ніколі не ўваходзіла

315. Цэнтральная тэрыторыя Беларусі ўвайшла ў склад Расійскай імперыі пасля

- А) I падзела 1772 г.
- Б) II падзела 1793 г.
- В) III падзела 1795 г.
- Г) ніколі не ўваходзіла

316. Заходняя тэрыторыя Беларусі ўвайшла ў склад Расійскай імперыі пасля

- А) I падзела 1772 г.
- Б) II падзела 1793 г.
- В) III падзела 1795 г.
- Г) ніколі не ўваходзіла

317. Вызначце лозунг, абвешчаны імператрыцай Кацярынай II у дачыненні да расійскай палітыкі на далучаных землях Рэчы Паспалітай

- А) "Возсоединены любовью"
- Б) "На ўз'яднанне рускіх"
- В) "Отторжѣнная возвратих"
- Г) "Праваслаўе, самадзяржаўе, народнасць"

318. Указ аб “мяжэ яўрэйскай аселасці” у беларуска - літоўскіх і ўкраінскіх губернях быў уведзены пры

- А) Аляксандры I
- Б) Аляксандры II
- В) Кацярыне II
- Г) Паўле I

319. Уключэнне апошняй этнічнай часткі Беларусі (Беластоцкай вобласці) у склад Расійскай імперыі адбылося

- А) пасля I падзелу Рэчы Паспалітай
- Б) пасля II падзелу Рэчы Паспалітай
- В) пасля III падзелу Рэчы Паспалітай
- Г) па ўмовах Тэльзіцкага міру

320. Падчас падрыхтоўкі нападу на Расію французскі імператар Напалеон Банапарт запрашаў прыняць удзел ва ўзброеным паходзе

- А) Тадэвуша Касцюшку
- Б) Якуба Ясінскага
- В) Міхала Клеафаса Агінскага
- Г) Адама Чартарыйскага

321. Напачатку вайны 1812 г. штаб 1 - й арміі генерала М.Б.Баркляя дэ Толі знаходзіўся ў

- А) Бабруйску
- Б) Ваўкавыску
- В) Вільне
- Г) Полацку

322. У пачатку вайны 1812 г. штаб 2 - й арміі генерала П.І.Баграціёна знаходзіўся ў

- А) Бабруйску
- Б) Ваўкавыску
- В) Вільне
- Г) Полацку

323. У пачатку вайны 1812 г. штаб 3 - й арміі генерала А.П.Тормасава знаходзіўся ў

- А) Бабруйску
- Б) Луцку
- В) Ваўкавыску
- Г) Полацку

324. Орган кіравання, якому ў 1812 г. падпарадкоўваліся Віленскі, Мінскі, Гродзенскі і Беластоцкі дэпартаменты падчас напалеонаўскай акупацыі беларускіх зямель – гэта

- А) Вышэйшая Нацыянальная Рада
- Б) Часовы ўрад ВКЛ
- В) Найвышэйшая Літоўская Рада
- Г) Сейм Рэчы Паспалітай

325. Назва беларускай вёскі, жыхары якой атрымалі ўрадавыя ўзнагароды за мужнасць, праяўленую падчас вайны 1812 г. .

- А) Жарцы Полацкага павета
- Б) Клясціцы Полацкага павета

В) Салтанаўка Магілёўскага павета

Г) Студзёнкi Барысаўскага павета

326. Беларускі горад, дзе Напалеон пакінуў сваю армію і ад'ехаў у Парыж – гэта

А) Ваўкавыск

В) Смаргонь

Б) Нясвіж

Г) Полацк

327. Назва населенага пункта на тэрыторыі Беларусі, каля якога адбылася пераправа арміі Напалеона Банапарта праз Бярэзіну

А) каля в.Студзёнкi

В) пад Мірам

Б) пад Салтанаўкай

Г) пад Клясціцамі

328. Галоўная рухаючая сіла ў рэвалюцыйным руху Беларусі ў першай трэці ХІХст. – гэта

А) шляхта

В) сялянства

Б) буржуазія

Г) пралетарыят

329. Галоўная форма арганізацыі грамадска - палітычнага руху на Беларусі ў першай палове ХІХст.

А) баявыя групы

В) тайныя і паўлегальныя таварыствы

Б) пралетарскія кружкі

Г) палітычныя партыі

330. Таварыства філаматаў было ўтворана ў

А) 1817 г.

В) 1832 г.

Б) 1820 г.

Г) 1839 г.

331. Утварэнне таварыства філарэтаў адбылося ў

А) 1817 г.

В) 1832 г.

Б) 1820 г.

Г) 1839 г.

332. Адзін з кіраўнікоў расійскай дэкабрысцкай арганізацыі “Паўночнае таварыства” М.Мураўёў, напісаў першы варыянт свайго Канстытуцыі падчас знаходжання ў 1821 г. на Беларусі ў горадзе

А) Брэст

В) Мінск

Б) Віцебск

Г) Полацк

333. Вызначце галоўную мэту паўстання 1830-1831 гг.

А) адмена прыгоннага права

Б) аднаўленне Рэчы Паспалітай у межах 1772 г.

В) аднаўленне Люблінскай уніі 1569 г.

Г) аднаўленне Рэчы Паспалітай у межах 1795 г.

334. Кансерватыўна - арыстакратычную плынь у паўстанні 1830 - 1831 гг. узначальваў

- А) Міхал Клеафас Агінскі
- Б) Кастусь Каліноўскі
- В) Іаахім Лялевель
- Г) Адам Чартарыйскі

335. Для кіраўніцтва паўстаннем на Беларусі і ў Літве на пачатку 1831 г. быў створаны

- А) Віленскі цэнтральны паўстанцкі камітэт
- Б) Вышэйшая Нацыянальная Рада
- В) Найвышэйшая Літоўская Рада
- Г) Часовы ўрад ВКЛ

336. Л.Саланевіч быў ідэалагам

- А) рэвалюцыйнага народніцтва
- Б) сіянізма
- В) сацыял-дэмакратызма
- Г) "заходнерусізма"

337. У 1884 г. аб існаванні самастойнага беларускага этнасу абвясцілі

- А) члены арганізацыі "Зямля і воля"
- Б) Бунд
- В) РСДРП
- Г) члены групы "Гоман"

338. Газета "Наша ніва" ў пачатку Першай сусветнай вайны выступала з пазіцый

- А) праўрадавых
- Б) манархічных
- В) шавіністычных
- Г) антываенных

339. Заснавальнікам беларускага мовазнаўства і літаратуразнаўства з'яўляецца этнограф, фалькларыст, аўтар працы "Беларусы"

- А) М.Федароўскі
- Б) Е.Раманаў
- В) Я.Карскі
- Г) М.Доўнар - Запольскі

340. Першым аб самастойных задачах беларускага нацыянальнага руху заявіў

- А) Ф. Савіч
- Б) К. Каліноўскі
- В) В. Дунін - Марцінкевіч
- Г) група "Гоман"

341. Закрыцце Віленскага ўніверсітэта адбылося ў

- А) 1820 г.
- Б) 1832 г.
- В) 1839 г.
- Г) 1840 г.

342. Ліквідацыя ўніяцкай царквы адбылася ў

- A) 1820 г.
- B) 1832 г.
- В) 1839 г.
- Г) 1840 г.

343. Перыядычнае апісанне дзяржаўнай маёмасці – гэта

- A) інвентар
- B) люстрацыя
- В) рэквізіцыя
- Г) секвестр

344. Назва тайнай арганізацыі 40 - х гг. XIX ст. у Літве і на Беларусі

- A) "Братні саюз літоўскай моладзі" ("Саюз свабодных братоў")
- B) "Таварыства ваенных сяброў"
- В) "Таварыства філаматаў"
- Г) "Таварыства філарэтаў"

345. Вышэйшымі навучальнымі ўстановамі ў Беларусі ў апошнія трыццаці XIX - пачатку XX ст. былі

- A) класічныя гімназіі
- B) настаўніцкія інстытуты
- В) Віленскі ўніверсітэт і Горы-Горацкі сельскагаспадарчы інстытут
- Г) вышэйшыя навучальныя ўстановы адсутнічалі

346. Сутнасць якой сістэмы гаспадарання заключалася ў найме рабочых, якія апрацоўвалі зямлю інвентаром і цяглівай сілай уладальніка?

- A) адпрацовачнай
- B) феадальнай
- В) фальваркова - паншчыннай
- Г) капіталістычнай

347. Усведамленне сваёй адметнасці ад іншых народаў праяўляецца ў

- A) нацыянальнай самасвядомасці
- B) народнасці
- В) ментальнасці
- Г) асаблівасці

348. Першыя паўстанцкія атрады на Беларусь з Польшчы падчас паўстання 1863 - 1864 гг. прыйшлі ў

- A) студзені 1863 г.
- B) жніўні 1863 г.
- В) сакавіку-красавіку 1863 г.
- Г) кастрычніку 1863 г.

349. Фарміраванне першых паўстанцкіх атрадаў на Беларусі падчас паўстання 1863 - 1864 гг. пачалося ў

- A) студзені 1863 г.
- B) жніўні 1863 г.
- В) сакавіку-красавіку 1863 г.
- Г) кастрычніку 1863 г.

350. Пануючы стылёвы накірунак ў развіцці беларускай культуры ў першай палове XIX ст., які сваімі характэрнымі рысамі меў каноны антычнай класікі. Гэта

- А) барока
- Б) класіцызм
- В) рамантызм
- Г) рэнесанс

351. Асаблівасці грамадска-палітычнага руху на Беларусі ў 40-я гг. XIX ст.

- А) меў выключна шляхецкі характар
- Б) меў пралетарскі характар
- В) пераход ад шляхецкай да разначынна-дэмакратычнай рэвалюцыйнасці
- Г) меў выключна буржуазны характар

352. Вызначце формулу тэорыі афіцыйнай народнасці

- А) "Вольнасць, цэласць, незалежнасць"
- Б) "Праваслаўе, самадзяржаўе, народнасць"
- В) "Мір хрысціянству, а на зачыншчыкаў Бог і крыж"
- Г) "Не рухаць даўніны, не ўводзіць навіны"

353. Люстрацыя – гэта

- А) канфіскацыя царкоўнай маёмасці на карысць дзяржавы
- Б) ліквідацыя уніяцкай царквы
- В) перыядычнае апісанне дзяржаўнай маёмаеці
- Г) вайсковая павіннасць

354. Вядучай галіной прамысловасці Беларусі ў першай палове XIX ст. была

- А) дрэваапарцоўчая
- Б) запалкавая
- В) суконная
- Г) хімічная

355. Першыя фабрыкі на Беларусі ў Косаве і Хомску належалі

- А) П.Кісялёву
- Б) В.Пуслоўскаму
- В) К.Радзівілу
- Г) А.Тызенгаўзу

356. Папачыцелем Віленскай навучальнай акругі ў першай палове XIX ст. быў

- А) Міхал Клеафас Агінскі
- Б) Адам Чартарыйскі
- В) Адам Кіркор
- Г) Іаахім Лялевель

357. Навучальная ўстанова, якая з'яўлялася цэнтрам навучальнай акругі на Беларусі ў першай палове XIX ст.

- А) акадэмія
- Б) губернская гімназія
- В) універсітэт
- Г) павятовае вучылішча

358. Навучальная ўстанова, якая была ўтворана ў 1803 г. на базе Галоўнай літоўскай школы ў Вільне

- А) губернская гімназія
- Б) езуіцкая акадэмія
- В) універсітэт
- Г) павятовае вучылішча

359. Віленскі ўніверсітэт быў утвораны ў

- А) 1803 г.
- Б) 1812 г.
- В) 1824 г.
- Г) 1832 г.

360. Назва навучальнай ўстановы, якая была адкрыта на Беларусі 10 чэрвеня 1812 г.

- А) Віленскі ўніверсітэт
- Б) Горы-Горацкі земляробчы інстытут
- В) Полацкая езуіцкая акадэмія
- Г) Віленская медыка-хірургічная акадэмія

361. Полацкая іезуіцкая акадэмія была зачыненая пасля

- А) падаўлення паўстання пад кіраўніцтвам Т.Касцюшка 1794 г.
- Б) перамогі над Напалеонам у вайне 1812 г.
- В) скасавання Ордэна езуітаў у 1820 г.
- Г) падаўлення паўстання 1830 - 31 гг. у Польшчы, Літве і на Украіне

362. Полацкая езуіцкая акадэмія была зачыненая загадам імператара

- А) Пятра I
- Б) Паўла I
- В) Аляксандра I
- Г) Мікалая I

363. Віленскі ўніверсітэт быў зачынены пасля

- А) падаўлення паўстання пад кіраўніцтвам Т.Касцюшка 1794 г.
- Б) перамогі над Напалеонам у вайне 1812 г.
- В) скасавання ордэна езуітаў у 1820 г.
- Г) падаўлення паўстання 1830 - 31 гг. у Польшчы, Літве і на Украіне

364. Віленскі ўніверсітэт быў зачынены ў

- А) 1803 г.
- Б) 1812 г.
- В) 1824 г.
- Г) 1832 г.

365. Віленская медыка-хірургічная акадэмія была зачыненая пасля

- А) падаўлення паўстання пад кіраўніцтвам Т.Касцюшка 1794 г.
- Б) завяршэння следства па справе таварыстваў філаматаў і філарэтаў 1824 г.
- В) падаўлення паўстання 1830-1831 гг. у Польшчы, Літве і на Украіне
- Г) завяршэння следства па справе "Дэмакратычнага таварыства" 1840 г.

366. Першы Земляробчы інстытут на Беларусі быў заснаваны ў

- А) Вільне
- Б) Лагойску
- В) Магілёве
- Г) Горы-Горках

367. Першая сельскагаспадарчая навучальная установа на Беларусі была заснавана ў

- А) 1803
- Б) 1812
- В) 1824
- Г) 1840

368. Ва ўсіх навучальных установах Беларусі ўводзілася выкладанне на рускай мове па загаду імператара

- А) Паўла I
- Б) Александра I
- В) Мікалая I
- Г) Аляксандра II

369. Архітэктурны стыль, які панаваў на Беларусі на мяжы 18 - 19 стст.

- А) готыка
- Б) барока
- В) ракако
- Г) класіцызм

370. Першая чыгунка на тэрыторыі Беларусі прайшла ў

- А) 1817 г.
- Б) 1834 г.
- В) 1862 г.
- Г) 1871 г.

371. Поўная адмена дзеяння Статута ВКЛ 1588 года адбылася ў

- А) 1831 г.
- Б) 1839 г.
- В) 1862 г.
- Г) 1861 г.

372. Школы ўзаемнага навучання на Беларусі ў пачатку XIX ст.

- А) гімназіі
- Б) ліцэі
- В) ланкастэрскія
- Г) піяраў

373. Першая школа ўзаемнага навучання (ланкастэрская) была заснавана на Беларусі ў 1819 г. у

- А) Віцебску
- Б) Гродна
- В) Гомелі
- Г) Магілёве

374. Земляробчы інстытут быў заснаваны ў 1840 г. у

- А) Горы-Горках
- Б) Лагойску
- В) Мінску
- Г) Магілёве

375. Па ўказе якога расійскага імператара жыхарам Беларусі і Літвы было забаронена адпраўляць юнакоў для навучання ў замежныя універсітэты?

- А) Пятра I
- Б) Паўла I
- В) Аляксандра I
- Г) Мікалая I

376. Па ўказе якога расійскага імператара на Беларусі ўводзілася выкладанне ва ўсіх навучальных установах выключна на рускай мове

- А) Аляксандра I В) Мікалая I
Б) Аляксандра II Г) Паўла I

377. Пануючы стылёвы накірунак ў развіцці беларускай культуры ў першай палове XIX ст., які сваімі характэрнымі рысамі меў каноны антычнай класікі. Гэта

- А) барока В) рамантызм
Б) класіцызм Г) рэнесанс

378. Пануючы стылёвы накірунак ў развіцці беларускай культуры ў першай палове XIX ст., які сваімі характэрнымі рысамі меў выключнасць пачуццяў, ілюзорныя і утапічныя ўяўленні, адмаўленне рэчаіснасці – гэта

- А) барока В) рамантызм
Б) класіцызм Г) сентыменталізм

379. Аўтар паланэза “Развітанне з Радзімай”

- А) Міхал Казімір Агінскі В) Восіп Казлоўскі
Б) Міхал Клеафас Агінскі Г) Станіслаў Манюшка

380. У навучальных установах Віленскай навучальнай акругі да пачатку 1830-х гг. выкарыстоўвалася мова

- А) руская В) польская
Б) беларуская Г) польская і беларуская

381. Вызначце назву першай оперы, у сюжэце якой скарыстаны беларускія матывы

- А) “Алеся” Яўгена Цікоцкага
Б) “Галька” Станіслава Манюшкі
В) “Калючая ружа” Юрыя Семянякі
Г) “Сялянка” (“Ідылія”) Станіслава Манюшкі

382. 10 чэрвеня 1812 г. Аляксандр I выдаў указ аб адкрыцці

- А) Полацкай езуіцкай акадэміі
Б) Віленскай медыка-хірургічнай акадэміі
В) Віленскай рымска-каталіцкай духоўнай акадэміі
Г) Віленскага ўніверсітэта

383. Першая ланкастэрская школа была заснавана на Беларусі ў 1819 г. у

- А) Магілёве В) Гомеле
Б) Гродне Г) Жыровічах

384. Ліквідацыя ўніяцкай царквы адбылася ў

- А) 1831 г.
- Б) 1839 г.
- В) 1840 г.
- Г) 1861 г.

385. “Таварыства ваенных сяброў” узначаліў

- А) К.Ігельстром
- Б) І.Гарбачэўскі
- В) Ш.Канарскі
- Г) К.Каліноўскі

386. У канцы XVIII ст. беларускія землі былі падзелены на

- А) ваяводства – паветы – уезды
- Б) ваяводства – правінцыі – раены
- В) вобласці – раены – ключы
- Г) генерал – губернатарствы – губерні – паветы – ключы

387. У маі 1820 г. з дазволу кіраўніцтва Віленскага ўніверсітэта Т.Занам была ўтворана легальная культурна-асветная арганізацыя, якое называлася

- А) Прамяністыя
- Б) Заране
- В) Таварыства філаматаў
- Г) Патрыятычнае таварыства

388. Для кіраўніцтва паўстаннем у Літве і на Беларусі на пачатку 1831 года быў створаны

- А) Вышэйшая Нацыянальная Рада
- Б) Часовы урад ВКЛ
- В) Віленскі цэнтральны паўстанцкі камітэт
- Г) Найвышэйшая Літоўская Рада

389. Экспедыцыя Юзефа Заліўскага 1833 года была накіравана на

- А) падрыхтоўку ўзброенага паўстання на тэрыторыі Царства Польскага і Беларусі
- Б) вывучэнне побыта і звычаяў насельніцтва заходніх губерняў
- В) удакладненне межаў паміж Расіяй і Царствам Польскім
- Г) геадэзічнае вывучэнне тэрыторыі Беларусі

390. Падрыхтоўка сялянскай рэформы 1861 г. у Расійскай імперыі пачалася з тэрыторыі

- А) Беларусі і Літвы
- Б) Украіны
- В) Царства Польскага
- Г) цэнтральнай Расіі

391. Адмена прыгоннага права ў Расійскай імперыі адбылася ў

- А) 1825 г.
- Б) 1861 г.
- В) 1884 г.
- Г) 1898 г.

392. Адмена прыгоннага права ў Расійскай імперыі адбылася ў час царавання

- А) Аляксандра I
- Б) Аляксандра II
- В) Аляксандра III
- Г) Мікалая I

393. Па палажэннях сялянскай рэформы 1861 г. сяляне, да набыцця адведзеных ім надзелаў ва ўласнасць, называліся

- А) казённые
- Б) прыватнаўласныя
- В) сяляне-уласнікі
- Г) часоваабавязаныя

394. Па палажэннях сялянскай рэформы 1861 г. часоваабавязанае становішча сялян патрабавала ад іх безумоўнага

- А) выканання раней ускладзеных павіннасцей на карысць памешчыка
- Б) высялення сялян за межы вёскі
- В) звядзення ўсіх зямельных адрэзкаў у адзіны надзел - адруб
- Г) набыцця крэдыту ў Пазямельным банку

395. Па палажэннях сялянскай рэформы 1861 г. выкупныя плацэжы – гэта

- А) безумоўны абавязак селяніна выконваць раней у складзеныя павіннасці на карысць памешчыка
- Б) грашовая выплата селяніна за атрыманы зямельны надзел
- В) набыты крэдыт у Пазямельным банку
- Г) працэдура высялення сялян за межы вёскі, на хутар

396. Адрэзкі ў парэформены перыяд – гэта

- А) звядзеныя ў адзіны надзел - адруб сялянскія зямельныя ўчасткі
- Б) землі, адабраныя ад памешчыка на карысць сялян
- В) частка зямель, адрэзаных ад абшчынных
- Г) частка зямель, якая пры пераліку лічылася для сялян з верхна-матыўнай

397. Ажыццяўленне селянінам выплат за атрыманую надзельную зямлю па палажэннях рэформы 1861 г. у Расійскай імперыі – гэта

- А) выкупная аперацыя
- Б) кругавая парука
- В) старажоўшчына
- Г) талака

398. Калектыўная адказнасць, калі за селяніна, які не заплаціў падатак, адказвала ўся вёска – гэта

- А) згон
- Б) кругавая парука
- В) старажоўшчына
- Г) талака

399. На істотныя змены ў ажыццяўленні сялянскай рэформы 1861 г. паўплывала

- А) паўстанне 1863 - 1864 гг.
- Б) земская і судовая рэформы 1864 г.
- В) забойства 1 сакавіка 1881 г. імператара Аляксандра II
- Г) рэвалюцыя 1905 - 1907 гг.

400. Канчаткова ў Расійскай імперыі часоваабавязанае становішча, сялян і выкупныя плацяжы былі скасаваны падчас

- А) паўстання 1863 - 1864 гг.
- Б) земскай і судовай рэформы 1864 г.
- В) забойства 1 сакавіка 1881 г. імператара Аляксандра II
- Г) рэвалюцыі 1905 - 1907 гг.

401. Якая з палітычных партый на Беларусі падтрымала “паліцэйскі сацыялізм”?

- А) Бунд
- Б) ППС на Літве
- В) Яўрэйская незалежная рабочая партыя
- Г) БСГ

402. Першы банк, які быў адчынены на Беларусі ў 1873 г.

- А) Мінскі камерцыйны банк
- Б) Азоўска - Данскай банк
- В) Сялянскі пазямельны банк
- Г) Руска - Азіяцкі банк

403. Сярэдняя адукацыя ў Беларусі ў другой палове XIX ст. была прадстаўлена

- А) гарадскімі вучылішчамі
- Б) гімназіямі
- В) народнымі вучылішчамі
- Г) царкоўна-прыходскімі школамі

404. Вызначце галоўную асаблівасць усталявання нацыянальнага рынку ў Беларусі ў канцы XIX ст.

- А) пачаў складвацца раней за іншыя тэрыторыі Расіі
- Б) пачаў складвацца раней за нацыянальныя рынкі Еўропы
- В) эканамічная агульнасць умацоўвалася нацыянальнай дзяржаўнасцю
- Г) развіваўся ў межах агульнарасійскага рынку

405. Тактыку “хаджэння ў народ” выкарыстоўвалі

- А) эсэры
- Б) бальшавікі
- В) Бунд
- Г) народнікі

406. Паўстанне 1830 - 1831 гг. у Польшчы, Беларусі і Літве

- А) было падаўлена
- Б) дамаглося аднаўлення Рэчы Паспалітай у межах 1772г.

- В) завершана паспяхова
Г) завершана безвынікова

407. Забарона дзейнасці Ордэна езуітаў адбылася ў

- А) 1820 г. В) 1839 г.
Б) 1832 г. Г) 1840 г.

408. Уніяцкі мітрапаліт Іосіф Сямашка ў 1839 г. у адносінах да ліквідацыі Берасцейскай уніі

- А) выступіў супраць В) наклаў на імператара царкоўны праклён
Б) застаўся нейтральным Г) пагадзіўся на ліквідацыю

409. Канфіскацыя царкоўнай маёмасці на карысць дзяржавы – гэта

- А) інвентар В) рэквізіцыя
Б) люстрацыя Г) секулярызацыя

410. Заснавальнікам “Дэмакратычнага таварыства” ў 1833 - 1838 гг. у Віленскай медыка - хірургічнай акадэміі быў

- А) Шымон Канарскі В) Франц Савіч
Б) Васіль Нораў Г) Міхал Шыманскі

411. Народнікі ў другой палове XIX ст. лічылі, што кіруючая роля ў грамадстве павінна належаць

- А) буржуазіі В) рабочым
Б) інтэлігенцыі Г) сялянству

412. Народнікі ў другой палове XIX ст. лічылі галоўнай рухаючай сілай рэвалюцыі

- А) буржуазію В) рабочых
Б) духавенства Г) сялянства

413. Падаўленне паўстання 1863 - 1864 гг. на Беларусі і ў Літве ўзначальваў

- А) М.Мураўёў В) А.Сувораў
Б) І.Паскевіч Г) І.Ферзен

414. Паўстанне 1863 - 1864 гг. на тэрыторыі Беларусі і Літвы было падаўлена ў

- А) студзені 1863 г. В) жніўні 1863 г.
Б) сакавіку-красавіку 1863 г. Г) кастрычніку 1863 г.

415. Губерня, у якой найбольш актыўна праходзіла паўстанне 1863 - 1864 гг.

- А) Віцебская В) Магілёўская
Б) Гродзенская Г) Мінская

416. І з'езд РСДРП адбыўся ў

- А) Вільні
- Б) Маскве
- В) Мінску
- Г) Лондане

417. Сістэма гаспадарання пасля 1861 г., сутнасць якой заключалася ў апрацоўцы памешчыцкай зямлі інвентаром сялян, якія атрымлівалі за гэта ад памешчыка зямельныя ўгоддзі ў арэнду называлася

- А) адпрацовачнай
- Б) наёмнай
- В) фальваркова - паншчынай
- Г) капіталістычнай

418. Якая партыя ў час Першай сусветнай вайны выступала з лозунгам “ператварэння вайны імперыялістычнай у вайну грамадзянскую супраць свайго ўрада”?

- А) ПСР
- Б) БСГ
- В) РСДРП(б)
- Г) Бунд

419. Сялянскі рух у Беларусі ў асноўным разгортваўся пад уплывам рэвалюцыйных народнікаў у

- А) 60 - я гг. XIX ст.
- Б) 90 - я гг. XIX ст.
- В) 70 - 80 - я гг. XIX ст.
- Г) пачатаку XX ст.

420. Якая галіна сельскагаспадарчай вытворчасці Беларусі прыйшла ў заняпад у выніку сусветнага аграрнага крызісу 80 - 90 - х гг. XIX ст.?

- А) мяса - малочная жывёлагадоўля
- Б) вытворчасць тэхнічных культур
- В) вінакурэнне
- Г) вытворчасць збожжа

421. Народнікі ў другой палове XIX ст. лічылі, што кіруючая роля ў грамадстве павінна належаць

- А) буржуазіі
- Б) інтэлігенцыі
- В) рабочым
- Г) сялянству

422. Буйнейшы цэнтр папярова-кардоннай прамысловасці Беларусі ў 80-я гг. XIX ст. – гэта

- А) Гродна
- Б) Добруш
- В) Пінск
- Г) Сморгонь

423. Буйнейшы цэнтр тытунёвай прамысловасці Беларусі ў 80-я гг. XIX ст. – гэта

- А) Гродна
- Б) Добруш
- В) Мінск
- Г) Пінск

424. Першы на Беларусі трамвай быў пушчаны ў 1898 г. у

- А) Бабруйску
- Б) Віцебску
- В) Мінск
- Г) Мінску

425. У Расійскай імперыі кагал (кахал) – гэта

- А) від павіннасці
- Б) сумесныя сельскагаспадарчыя работы
- В) сялянская абшчына
- Г) яўрэйская абшчына

426. Земская рэформа ў 60-90-я гг. XIX ст. Беларусі не праводзілася па

- А) эканамічных матывах
- Б) палітычных матывах
- В) фінансавых матывах
- Г) маральна-этычных матывах

427. Прыгоннае права ў Беларусі было адменена ў

- А) 1558 г.
- Б) 1696 г.
- В) 1861 г.
- Г) 1891 г.

428. Голоўнай прычынай сусветнага аграрнага крызісу 80-х гг. XIX ст. з'яўляецца:

- А) увоз на еўрапейскія рынкі таннага збожжа з Аргенціны, Аўстраліі і Паўднёвай Амерыкі
- Б) адмена прыгоннага права ў Расійскай імперыі
- В) ліквідацыя рабства ў ЗША
- Г) Франка-пруская вайна

429. Паўстанне на Беларусі пад кіраўніцтвам К.Каліноўскага пачалося ў

- А) 1817 г.
- Б) 1861 г.
- В) 1863 г.
- Г) 1864 г.

430. К.Каліноўскі ўзначаліваў у лютым 1863 г.

- А) Часовы ўрад Літвы і Беларусі
- Б) Аддзел кіраўніцтвам правінцыямі Літвы
- В) Часовы нацыянальны ўрад
- Г) Цэнтральны нацыянальны камітэт

431. Паўстанне 1863 - 1864 гг. на тэрыторыі Беларусі і Літвы працягвалася да

- А) студзеня 1863 г.
- Б) сакавіка-красавіка 1863 г.
- В) жніўня 1863 г.
- Г) кастрычніка 1863 г.

432. І з'езд РСДРП адбыўся ў

- А) 1889 г.
- В) 1898 г.
- Б) 1897 г.
- Г) 1903 г.

433. Якая галіна сельскагаспадарчай вытворчасці Беларусі прыйшла ў заняпад у выніку сусветнага аграрнага крызісу 80 - 90-х гг. XIX ст.?

- А) мяса-малочная жывёлагадоўля
- Б) вытворчасць тэхнічных культур
- В) вінакурэнне
- Г) вытворчасць збожжа

434. Што аб'ядноўвае прозвішчы: браты І.і А.Луцкевічы, А.Пашкевіч, К.Кастравіцкі, А.Бурбіс, В.Іваноўскі, Ф.Умястоўскі?

- А) стваральнікі Сацыял-дэмакратыі Каралеўства Польскага і Літвы
- Б) стваральнікі Беларускай рэвалюцыйнай грамады
- В) стваральнікі РСДРП
- Г) стваральнікі Рабочага саюзу Літвы

435. К.Каліноўскі ўзначаліваў у ліпені 1863 г.

- А) Часовы ўрад Літвы і Беларусі
- Б) Аддзел кіраўніцтвам правінцыямі Літвы
- В) Часовы нацыянальны ўрад
- Г) Цэнтральны нацыянальны камітэт

436. Да сацыяльных наступстваў развіцця капіталізму ў Беларусі адносіцца

- А) паступовы пераход да падзелу грамадства на саслоўі
- Б) паступовы пераход да падзелу грамадства да класавай структуры буржуазнага тыпу
- В) паступовы пераход да панавання дваранскага землеўладання
- Г) паступовы пераход да панавання апрабачнай сістэмы

437. Пэўных памераў і аб'ёму вытворчасці прадпрыемствы пры наяўнасці механічных рухавікоў – гэта

- А) мануфактура
- В) фабрыка
- Б) рамесны цэх
- Г) цэнзавая прамысловасць

438. Форма арганізацыі вытворчасці, прамысловае прадпрыемства, заснаванае на выкарыстанні сістэмы машын – гэта

- А) брацтва
- В) рамесны цэх
- Б) мануфактура
- Г) фабрыка (завод)

439. Стан эканомікі, выкліканы цяжасцямі збыту прадукцыі сельска-гаспадарчай вытворчасці, падзеннем цэн на яе – гэта

- А) аграрны крызіс
- В) рэформа
- Б) рэвалюцыя
- Г) стагнацыя

440. Пасля аграрнай рэформы 1861 г. у Віцебскай і Магілёўскай губернях Беларусі пераважаў тып вядзення памешчыцкай гаспадаркі

- А) адпрацовачны
- В) капіталістычны
- Б) змешаны
- Г) натуральны

441. Што аб'ядноўвае прозвішчы: браты І.і А.Луцкевічы, А.Пашкевіч, К.Кастравіцкі, А.Бурбіс, В.Іваноўскі, Ф.Умясоўскі?

- А) стваральнікі Сацыял-дэмакратыі Каралеўства Польскага і Літвы
- Б) стваральнікі Беларускай рэвалюцыйнай грамады
- В) стваральнікі РСДРП выдаўцы газеты "Мінскі лісток"
- Г) стваральнікі Рабочага саюзу Літвы выдаўцы "Газеты Гродзенскай"

442. Пасля аграрнай рэформы 1861 г. у Гродзенскай губерні Беларусі пераважаў тып вядзення памешчыцкай гаспадаркі

- А) адпрацовачны
- В) капіталістычны
- Б) змешаны
- Г) натуральны

443. Пасля аграрнай рэформы 1861 г. у Віленскай, Гародзенскай і Мінскай губернях Беларусі пераважаў тып вядзення памешчыцкай гаспадаркі

- А) адпрацовачны
- В) капіталістычны
- Б) змешаны
- Г) натуральны

444. Чым тлумачыцца факт павелічэння ў 1877-1905 гг. дваранскага землеўладання ў Мінскай губерні?

- А) буржуазнымі рэформамі 60-70-х гг. XIX ст.
- Б) разборм шляхты пасля паўстання 1830-1831 гг.
- В) сялянскай рэформай 1861 г.
- Г) штучным насаджэннем рускага памешчыцкага землеўладання

445. У другой палове XIX ст. фінансавы крэдыт у Дваранскім банку ў Мінску і Вільні лягчэй было атрымаць рускім дваранам, чым польскім памешчыкам. Гэта тлумачыцца

- А) адменай прыгоннага права ў 1861 г.
- Б) дзейнасцю выключных законаў пасля падаўлення паўстання 1863-1864 гг.
- В) рэалізацыяй мерапрыемстваў рэформы П.Кісялёва
- Г) рэалізацыяй мерапрыемстваў рэформы П.Сталыпіна

446. Пасля аграрнай рэформы 1861 г. буржуазнае землеўладанне

- А) захавалася на ўзроўні дарэформенага
- Б) паменшылася
- В) узрасло
- Г) было знішчана

447. Від дваранскага землеўладання, калі на адзін дваранскі маёнтак прыходзілася больш за 500 дзесяцін зямлі, гэта –

- А) эканомія
- Б) латыфундыя
- В) валока
- Г) верв

448. Мяжа яўрэйскай аселасці праіснавала ў Расійскай імперыі да падзей

- А) паўстання 1863 - 1864 гг.
- Б) рэвалюцыі 1905 - 1907 гг.
- В) Лютаўскай рэвалюцыі 1917 г.
- Г) Кастрычніцкай рэвалюцыі 1917 г.

449. Вызначце храналагічныя рамкі існавання на беларускіх землях мяжы яўрэйскай аселасці

- А) 1784 - 1882 гг.
- Б) 1794 - 1917 гг.
- В) 1861 - 1906 гг.
- Г) 1861 - 1917 гг.

450. У Расійскай імперыі ў 1794 - 1917 гг. мяжа тэрыторыі, на якой дазвалялася жыхарства яўрэям - гэта

- А) мяжа яўрэйскай аселасці
- Б) кагал (кахал)
- В) гета
- Г) цэнз

451. У Расійскай імперыі ў 1794-1917 гг. яўрэям дазвалялася жыхарства ў

- А) мяжы яўрэйскай аселасці
- Б) юрыдыку
- В) гета
- Г) хаўрусу

452. У нацыянальным складзе сельскагаспадарчых рабочых Беларусі ў канцы XIX – пачатку XX стст. пераважалі

- А) беларусы
- Б) палякі
- В) рускія
- Г) яўрэі

453. У нацыянальным складзе гарадскога насельніцтва Беларусі ў канцы XIX – пачатку XX стст. пераважалі

- А) беларусы
- Б) палякі
- В) рускія
- Г) яўрэі

454. Першыя банкі на Беларусі з'явіліся ў

- А) XVII ст.
- Б) XVIII ст.
- В) першай палове XIX ст.
- Г) другой палове XIX ст.

455. Пачатак чыгуначнай сетцы Беларусі паклала чыгуначная лінія

- А) Маскоўска - Брэсцкая В) Рыга - Арлоўская
Б) Пецяўбургска - Варшаўская Г) Лібава - Роменская

456. Лідэрам Усеагульнага яўрэйскага рабочага саюзу ў Літве, Польшчы і Расіі быў

- А) Р.Гершуні В) Ю.Мартаў
Б) А.Кремер Г) Я.Гурэвіч

457. Народніцкая арганізацыя “Гоман” дзейнічала ў

- А) Мінску В) Пецяўбургу
Б) Вільні Г) Маскве

458. Пасля аграрнай рэформы 1861 г. дваранскае землеўладанне на большай частцы Беларусі

- А) захавалася на ўзроўні дарэформенага
Б) паменшылася
В) узрасло
Г) было знішчана

459. Каму належала большасць зямельных уладанняў на Беларусі пасля рэформы 1861 г. ?

- А) гарадам і ўстановам В) дзяржаве
Б) дваранам (памешчыкам) Г) сялянам

460. Дзяржаўныя сяляне на Беларусі сталі ўласнікамі зямлі ў

- А) 1861 г. В) 1867 г.
Б) 1864 г. Г) 1881 г.

461. У якім з пералічаных ніжэй беларускіх гарадоў электрычны трамвай з'явіўся раней, чым у Пецяўбургу і Маскве?

- А) Гомель В) Віцебск
Б) Гродна Г) Мінск

462. Першае легальнае беларускамоўнае выданне называлася

- А) “Наша доля” В) Віцебск
Б) “Наша ніва” Г) “Мінскі лісток”

463. Легальнае беларускамоўнае выданне, якое існавала у перыяд 1906 - 1915 гг.

- А) “Наша доля” В) “Гоман”
Б) “Наша ніва” Г) “Мінскі лісток”

464. Вызначце пункт, дзе тэрмін “прамысловая рэвалюцыя” раскрыты найбольш дакладна

- А) працэс змянення прылад працы на больш зручныя і якасныя
- Б) працэс пазбаўлення дробнага ўласніка сродкаў вытворчасці
- В) пасляховы пераход ад дробнатаварнай да фабрычна - заводскай вытворчасці

Г) расучае якаснае змяненне ўзроўню развіцця прадукцыйных сіл і вытворчых адносін, якое звязваецца таксама з укараненнем навіейшых тэхналогій і ростам кваліфікацыі працоўнай сілы

465. Якая з беларускіх губерняў займала першае месца па колькасці занятых у прамысловасці ў сярэдзіне XIX ст.?

- А) Гродзенская
- Б) Магілёўская
- В) Мінская
- Г) Віцебская

466. “Філапат” у перакладзе з грэчаскай мовы – гэта

- А) вольны муляр
- Б) вольны хлебапашац
- В) той, хто імкнецца да ведаў
- Г) той, хто любіць дабрачыннасць

467. “Філарэт” у перакладзе з грэчаскай мовы – гэта

- А) паўстанец
- Б) той, хто імкнецца да ведаў
- В) той, хто любіць дабрачыннасць
- Г) вольны муляр

468. Аснову ў паўстанцкіх атрадаў ў Польшчы, Беларусі і Літве ў 1830 - 1831 гг. складалі

- А) сяляне
- Б) рабочыя
- В) шляхта
- Г) мяшчане

469. Вызначце лозунг паўстання 1830 - 1831 гг. у Польшчы, Літве і Беларусі

- А) “Вольнасць, цэласць, незалежнасць”
- Б) “За зямлю і волю”
- В) “За нашу і вашу свабоду”
- Г) “Яшчэ Польшча не загінула”

470. Вызначце рэформу 60-70-х гг. XIX ст., якая была праведзена на Беларусі без асаблівасцей

- А) аграрная
- Б) ваенная
- В) гарадская
- Г) школьная

471. Асобны від суда ў другой палове XIX ст. са спрошчаным судоваводствам для разгляду нязначных іскаў (да 500 р.) і дробных крымінальных злачынстваў

- А) вялікакняжацкі
- Б) камісарскі
- В) міравы
- Г) каптуровы

472. Перыяд 80-90-х гг. XIX ст. у гісторыі Расіі і Беларусі - гэта

- А) перыяд буржуазных рэформаў
- Б) перыяд рэформ П.Кісялёва
- В) перыяд рэформ П.Сталыпіна
- Г) перыяд контррэформаў

473. Пра якую падзею XIX ст. рускі паэт Мікалай Някрасаў сказаў наступныя словы: “Порвалась цёпль велькая, порвалась – расскочылася: одним канцом по барину, другим по мужику!”?

- А) Айчынная вайна 1812 г.
- Б) Крымская вайна 1853 - 1856 гг.
- В) адмена прыгоннага права 1861 г.
- Г) паўстанне 1863 - 1864 гг.

474. Адмена прыгоннага права ў 1861 г. у Расіі спрыяла развіццю ў прамысловасці і сельскай гаспадарцы Беларусі

- А) першабытнаабшчынных адносін
- Б) рабаўладальніцкіх адносін
- В) феадальных адносін
- Г) капіталістычных адносін

475. У Расійскай імперыі выкупныя плацяжы праіснавалі да

- А) паўстання 1863 - 1864 гг.
- Б) рэвалюцыі 1905 - 1907 гг.
- В) Лютаўскай рэвалюцыі 1917 г.
- Г) Кастрычніцкай рэвалюцыі 1917 г.

476. На Беларусі выкупныя плацяжы былі скасаваны царскім урадам на 20% пад уздзеяннем падзей

- А) паўстання 1830 - 1831 гг.
- Б) паўстання 1863 - 1864 гг.
- В) рэвалюцыі 1905 - 1907 гг.
- Г) Лютаўскай рэвалюцыі 1917 г.

477. На Беларусі часоваабавязанае становішча сялян было скасавана царскім урадам пад уздзеяннем падзей

- А) паўстання 1830 - 1831 гг.
- Б) паўстання 1863 - 1864 гг.
- В) рэвалюцыі 1905 - 1907 гг.
- Г) Лютаўскай рэвалюцыі 1917 г.

478. У парэформены час (пасля 1861 г.) на Беларусі вузкая і доўгая частка сялянскага надзела сярод агульнаабшчыннай зямлі ў вёсцы (грамадзе) – гэта

- А) ардынарыя
- Б) сервітут
- В) пахт
- Г) шнур

479. Пасля аграрнай рэформы 1861 г. дваранскае землеўладанне на большай частцы Беларусі

- А) захавалася на ўзроўні дарэформенага
- Б) паменшылася
- В) узрасло
- Г) было знішчана

Вучэбнае выданне

**КАНТРОЛЬНЫЯ ЗАДАННІ
ПА КУРСЕ
“ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСІ”**

Для студэнтаў
гістарычнага факультэта

Аўтар-складальнік
Пурышава Наталья Міхайлаўна

Тэхнічны рэдактар *Г.М. Гладун*
Камп'ютэрная вёрстка *В.С. Маляўка*

Падпісана да друку **31.07.06.**
Фармат 60x84/16. Папера афсетная. Гарнітура Arial Cyr.
Ум.-друк. арк. 3,4. Ул.-выд. арк. 3,6. Тыраж 140 экз. Заказ **276.**

Установа адукацыі “Магілёўскі дзяржаўны ўніверсітэт
імя А.А. Куляшова”, 212022 Магілёў, вул. Касманаўтаў, 1.
ЛВ № 02330/278 ад 30.04.2004

Надрукавана на рызографе аддзела апэратыўнай паліграфіі
МДУ імя А.А. Куляшова.
212022 Магілёў, вул. Касманаўтаў, 1.